

مذاكرات مجلس شورای ملی سالانه ۳۰۰ ریال
آگهی ها ۶۰۰
مذاكرات مجلس و آگهی ها ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۶۱۱

۳ شنبه ۱۱ تیر ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۱۰۲

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

(۱۳) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید:

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۰۲

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز یکشنبه دوم

تیر ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) سؤال آقای پرفسور اعلم راجع بحمايت محصولات داللی بس از آزادی تجارت و جواب آقای وزیر بازرگانی
- ۳) سؤال آقای صادق بوشهری راجع بمیزان پرداختی به بانک کشاورزی
- ۴) تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی
- ۵) شورا اول گزارش کمیسیون دارائی راجع بمعافیت گمرکی ماشینهای حرفهچینی و حروف ریزی و ارجاع بکمیسیون
- ۶) تقدیم دوفقره لایحه بوسیله آقای وزیر گمرکات وانحصارات
- ۷) مذاکره در گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بوضع آفات حیوانی و نباتی وعدم تصویب ورود در مواد
- ۸) معرفی آقای مهندس مشیر فاطمی بمعاونت وزارت کشاورزی بوسیله آقای وزیر کشاورزی
- ۹) معرفی آقای دکتر صدر بمعاونت وزارت کشور بوسیله آقای وزیر کشور
- ۱۰) طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع باعتبار انتخابات مجلس سنا و ارجاع بمجلس سنا
- ۱۱) شور اول گزارش کمیسیون کشور راجع به تمرکز آگهی های دولتی و خانمه شور اول
- ۱۲) شور اول گزارش کمیسیون راه راجع باحداث و نگهداری خطوط ارتباطی کشور.

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان: دکتر آهی -

دکتر نفیسی - رامبد - قرشی - دولتشاهی -

دکتر دادفر - دکتر عدل - کاظم شیبانی -

عرب شیبانی - سالار بهزادی - محمودی -

دکتر ضیائی - دکتر سعید حکمت - مهندس

سلطانی - پردلی - دکتر امین - کدیور -

مجید ابراهیمی - عامری - بیات ما کو - پورپور

تیمورتاش - حشمتی - مهندس هدایت -

اورنگ - مسعودی - دکتر هدایتی - کیکوسی

پرفسور اعلم - دکتر سید امامی -

غائبین بی اجازه - آقایان: قرا گوزلو -

دکتر طاهری - دکتر عمید - کشکولی -

مهندس بهبودی - صراف زاده

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -

آقایان: قنات آبادی - هدی - مهندس اردبیلی -

دکتر مشیر فاطمی - جلیلی - دهقان -

عبدالعزیز بختیار - صفاری - فضائلی - دکتر

جهانشاهی - موسوی - خزیمه - علم - مرتضی

حکمت - ابتهاج - دولت آبادی - اکبر -

امامی خوئی - سنندجی

دیر آمدگان و زود رفتگان بی اجازه -

آقایان: دکتر حسن افشار - خرازی -

مهندس ظفر - مهندس فروغی - اعظم زنگنه -

سعیدی - بزرگ ابراهیمی - مهندس شیبانی -

معین زاده

رئیس - آقای ارباب نظری نسبت

بصورت مجلس دارید؟

ارباب - بیاناتی که در جلسه قبل

بنده اینجا عرض کردم درجرايد نوشته اند

که بنده گفته ام که نخست وزیر گریه

کرده در صورتیکه بشهادت این صورت مجلس

من این را نکته ام اما من برای نخست وزیر گریه میکنم که با این دزد های دو سه هزار تومانی چه میکنند کار يك بیمارستانی را الان معطل کرده اندو تقریباً آنرا منحل کرده اند برای دوسه هزار تومان هیچ طور هم علاج نمیشود مدیر مالی بهداری میگویند من نکردم دستور دادم اینها اینطور کردند کاشف کرده مشار کرده من برای نخست وزیر گریه میکنم که با این دزد های دوسه هزار تومانی چه طور مملکت را میخواهد اداره کند.

رئیس - آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - بنده با اجازه مقام ریاست غایب بودم

رئیس - این اسامی غائبین مربوط به صورت جلسه قبل است جلسه ای است که من نبودم حالا اگر اشتباه شده است اصلاح میشود - آقای امید سالار

امید سالار - اولاً چند اصلاح کوچک عبارتی و مطبوعه ای است در عرایض بنده که اصلاح میکنم میدهم با اداره تند نویسی با اجازه مقام ریاست در تانی آقای کشکولی بوسیله بنده تقاضای مرخصی کردند.

رئیس - کسانی که تقاضای مرخصی کرده اند وقتیکه کمیسیون تصویب کرد اصلاح می شود ولی تا وقتی

که کمیسیون تصویب نکرده است جز غائبین بی اجازه محسوب می شوند دیگر نظری نسبت بصورت مجلس نیست (اطهارای شد)

صورت جلسه قبل تصویب می شود.

۳- سوال آقای پرفسور اعلم راجع بحمايت مصنوعات داخلی پس از آزادی تجارت و جواب آقای وزير بازرگانی

رئيس سؤالات مطرح است. آقای پرفسور اعلم - سؤال بنده از جناب آقای وزير بازرگانی است راجع با آزادی تجارت و حمايت از مصنوعات داخلی است این سؤال را قبلا کرده بودم و مسافرتی کردم آقای وزير بازرگانی هم از قرار معلوم شرحی در این خصوص اینجافرمودند بنده خواستم میکنم توضیح بفرمایند که این آزادی تجارت چه طور برآورد کرده اند و چه طور می خواهند عمل بکنند. بقیه عرایض را بدم میکنم.

رئيس - آقای وزير بازرگانی وزير بازرگانی (آقای تجدد) -

بنده خیلی خوشوقت هستم و خیلی ممنون هستم که باز هم مرتبه دیگر تری آزادی تجارت را بر عرض همکاران سابق خودم میسرانم. در سی و یکم اردی بهشت ضمن سؤالی که جناب آقای خلعت بری کرده بودند که آنهم مربوط با آزادی جای بود جواب سؤال همکار سابق خودم را دادم ولی متأسفانه تشریف نداشتند. سؤال آقای پرفسور چیست اعلم عبارت از این بود که آیا چه مواد صابون و اود کن هم آزاد است یا نه؟ این بود سؤال و آیا برای اجناس مشابه که در ایران تهیه می شود چه حمایتی خواهد شد. حالا این تزعوض شد حالا می گویند آزادی تجارت را تشریح کنم آزادی تجارت را که بنده امروز برای آقایان توضیح می دهم برای این است که این دستگاه پروانه و جواز بازی و این محدودیت هائی که برای تجارت بود و کارها فقط در طهران می شد و بالتبعیجه تمام شهرستانهای ما خالی شده تمام فعالیت در طهران تمرکز پیدا کرده است از بین برود. اضافه بر این خود آقای پرفسور چه می دانند اعلم ایمان دارند که آزادی تجارت بمعنی قاچاق همیشه بوده است در تمام دکان کین کوچک و بزرگ همین صابونی که شما می فرمایید در دسترس عموم بود حالا ما این را آزادش کردیم که این یک تأثیر بسیار است و البته ما حاضر نیستیم باج بدهیم باج بده نیستیم و اینکه بکنفر بامید اینکه من معصوم داخلی دارم بگویم بیا آقدر سو کسید بن بده آقدر بول بن بده ما اهل این حرف ها نیستیم

رئيس - آقای پرفسور اعلم - عرض کنم سؤال بنده البته اولش راجع با دکلن و صابون و چرم بود و این از چیزهائی است که در ایران ساخته میشود ولی خارج از حدود خواهد شد. که تفاوت بهمان قدری است که قابل کنکورانس نخواهد بود مگر اینکه جنس داخلی مرغوب نباشد. ما هم میگوئیم که تنها حمایت از اجناس و محصولات داخلی همین عوارض است خبر بلکه توجه باین اصل هم شده است که رسیدگی دقیق محصولات

داخلی شود و نواقص را ببینند در کجاست اگر ما عین های صنایع داخلی فرسوده شده است که چنانچه تا بحال بوده زیرا صاحبان کارخانجات بجای اینکه توجهی به محصولات خودشان بکنند البته يك قسمتشان کرده اند جنستان مرغوب شود ولی اغلب که آن استفاده را کردند بجای اینکه آن را در همان کارخانه بکار ببرند خانه و باغ و ملوک و امثال اینها تهیه کرده اند (صحیح است) ما برای جلوگیری از این قسمت و برای اینکه تمام مردم این مملکت جنس خوب در دسترسشان باشد و در محصولات خارجی را آزاد گذاشتیم و برایش يك عوارض خیلی زیادی بستیم و این در معرض استفاده مصرف کننده قرار خواهد گرفت اگر با تفاوت بها با مردم بمبادرت بخیرید جنس خارجی کردند آن کس که تهیه کننده جنس داخلی است مجبور است نسبت بمحصول خودش تجدید نظر کند و ماشین آلات خودش را مطابق روز یعنی مدرن تهیه کند. اضافه بر این ها یعنی با اینکه ما عوارض را با جنس خارجی بستیم باز بخود این آقایان تذکر دادیم که اگر اعتراض دارند و اگر حمایت دیگری هم میخواهند مراجعه کنند رسیدگی می کنیم اگر حق داشته باشند! انجام می دهم بنده گمان میکنم که با این وضع که هدف ما این بود که تمام این امور فقط در طهران متمرکز نباشد و همچنین روی عرضه و تقاضا و ورود کالا میتوانیم افلا هزینه زندگی را ارزان کنیم اگر آقایان اطلاع داشته باشند مصالح ساختمانی هم لو اس نیست بپنند چقدر ارزان شده است همین تیر آهن که در چند ماه پیش بود کیلویی بیست ریال حالا شده است ۱۴ ریال (مهندس فروهر - ۱۶ ریال) بسیار خوب ۱۶ ریال شما بهتر اطلاع دارید این گران در آن منوعیت کالا بود اگر ممنوع کنیم و جواز بدهیم میگویند وزارت جواز سازی است اگر آزادی تجارت بکنیم و طرز اصول تجارت را بر مردم یاد بدهیم میگویند آقا تمام این مملکت ورشکست شدند بالاخر هم از اینها باید بچفت نزدیک تر باشد ما برای ورشکستگی این ها هم فکر کردیم و گفتیم آقا شما بیایید دلائل خودتان را بدهید و آنچه را لازم دارید بخواهید ما برایتان تهیه میکنیم البته ما حاضر نیستیم باج بدهیم باج بده نیستیم و اینکه بکنفر بامید اینکه من معصوم داخلی دارم بگویم بیا آقدر سو کسید بن بده آقدر بول بن بده ما اهل این حرف ها نیستیم

تجارت نبود که تز عوض شده باشد قبل از اینکه عرایض را بکنم بایستی عرض کنم که بنده باین نظر ایشان موافقم و خوب بود این تز را ایشان میفرمودند که من نگویم آرتز این است که ما مضیقه ارزی نداریم مضیقه ارزی داریم و البته تجارت آزاد ریال را خارج نمیکنم صحیح است با تز اصیاشان موافقم ولی شرطی دارد اول من نفهمیدم که شما که تجارت را آزاد می کنید سانس ایزاسیون را چه طور میخواهید از طهران خارج کنید يك قسمت عمده این تمرکز در اختیار دولت است آن قسمت هائی که در اختیار دولت است آنها را چرا آزاد نمیکنید آنها را آزاد کنید شما آتیهائی که در اختیار مردم است آزاد گذاشته اید ولی آنچه را که در اختیار خودتان است نگه میدارید این جور در نمی آید. همانطوری که عرض کردم تز صحیحی است ولی ما بدیم که تزهای صحیحی در این مملکت غلط عمل شده و بجای منفعت ضرر بسیار فوق العاده ای رسانیده من از شما میسر هم جناب آقای نخست وزیر، بیخشید جناب آقای وزير بازرگانی امیدوارم که بآن مقام هم برسید جناب عالی هم این تز بسیار صحیح را باین دستگاہهائی که دارید و این رویه ای که عمل میشود اگر غلط از آب در بیاید آنوقت ضررش را کی جبران میکنند شما کجا میتوانید جبران کنید ضرری که از این راه بمملکت میرسد اگر بقلط عمل کنند بسیار خطرناک است صحیح است که تز درست است ولی بشرطی که درست عمل بشود. بنده منظورم از این سؤال گوشزد کردن است نکته است بجناب عالی. نکته اول اینکه تز بسیار صحیح است ولی جواب کار راه باید درست بدهید شما باید اداره تثبیت قیمت ها داشته باشید اداره کنترل قیمت ها داشته باشید سرحد های خودتان را بتوانید درست نظارت بکنید با این سرحد های زیاد شما چه طور میتوانید جلوی قاچاق را بگیرید باید وسائلی تهیه بکنید جلوی قاچاق را شدیداً بگیرید و عمل کنید. نکته دومی که میخواستم خدمتتان عرض کنم اینست که این تز بسیار خوب را اگر خوب عمل کنید خوب نتیجه میگیرید ولی بایستی ضمناً در نظر بگیرید که حمایت کارخانه های داخلی را هم خوب از عهده برآید کارگرانی که آنها کار می کنند کاری نکنید که در نتیجه رقابتی که حاصل میشود و این قابل انکار نیست بیکار نشوند ما با اجناس خارجی رقابت نخواهیم توانست بکنیم و لوهر کاری بکنیم باید در نظر گرفت که کارخانه ها تعطیل نشود و دردی بر دردهای ما اضافه نشود و کارگزارش بیکار نشود. نکته سوم و فوق العاده مهم اینست که بنده این عرایض را خدمتتان کردم درست دقت کنید اگر درست عمل کنید ما هم با شما هستیم و اگر نکردید با نهایت شدت از شما استیضاح

۳. سؤال آقای صادق بوشهری راجع به یزدان پرداختی بیانک کشاورزی از محل اعتبار قوانین مصوبه و جواب آقای معاون وزارت دارائی

رئيس - آقای صادق بوشهری - سؤال بنده از وزارت دارائی خیلی مختصر است بنده خواستم بر عرض مجلس شورای ملی برسانم که اعتباراتی که مجلس شورای ملی برای توسعه کشاورزی تصویب کرده است چه مقدارش پرداخت شده و چه مقدارش پرداخت نشده حالا آقای وزیر دارائی توضیحات خودشان را بدهند تا بنده بعداً عرایض خودم را بکنم.

رئيس - آقای معاون وزارت دارائی معاون وزارت دارائی (انوازی) -

سؤال جناب آقای بوشهری راجع بوجوهی است که میبایست طبق قانون بیانک کشاورزی داده شده باشد. بر طبق قانون ضرب مسکوک دهم ریالی وجه الضمانی را که خزانه دار بیکل از این بابت از بانک ملی بستانکار میشود و مبلغ آن معادل یکصد و پنجاه میلیون ریال است بایستی در اختیار بانک کشاورزی گذارده شود ولی چون ضرب دو بیست میلیون ریال مسکوک فوق بانوجه بفرام آوردن مقدمات امر و تهیه مطاس از آمان و اینکه ضرابخانه در روز بیش از هفتصد هزار ریال توانائی ضرب ندارد لهذا بتدریجی که مسکوکات از ضرابخانه تحویل بانک ملی میشود بانک ملی ایران نیز وجه الضمان حاصل را بحساب بستانکار خزانه منظور و خزانه به بانک کشاورزی پرداخت می نماید ضمناً وزارت دارائی آن نظر کمک فوری بیانک کشاورزی مبلغ شصت و پنج میلیون ریال بعنوان اعتبار حساب جاری در ۲۴۲۴۰۳۳ در بانک ملی با اختیار بانک کشاورزی گذارده شده است. ۲- طبق تبصره ۱۴ از ماده واحده قانون بودجه سال ۳۶ از محل ۵۷۴۲۰ سهم از شرکت استخراج اولیه نفت مبلغ ۳۵۷۱۱۰۳۰ ریال که در ۳۵۷۱۱۰۳۰ از طریق سپرده ثابت بیانک کشاورزی تحویل شده بود در فروردین ۱۳۳۶ بعنوان ازدیاد سرمایه بانک کشاورزی منظور شده است. ۳- طبق قانون مصوب آبان ۱۳۳۴ از محل عواید نفت در همان سال مبلغ پنجاه میلیون ریال بعنوان ازدیاد سرمایه بیانک کشاورزی پرداخت شده است. ۴- بموجب قانون برنامه هفت ساله سازمان برنامه مصوب ۱۳۳۸ مبالغی بشرح زیر در اختیار بانک کشاورزی گذارده شده است. الف- ازدیاد سرمایه بانک ۱۰۰ میلیون ریال در سال ۱۳۲۸

ب- مشارکت در سرمایه های شرکت های تعاونی ۵۰۰۰۰۰۰ ریال بتدریج تا آخر سال ۳۵ ج- بابت وام قناتی بکشاورزان ۲۶۴۰۰۰۰۰ ریال بتدریج در ظرف چهار سال ۵- طبق تبصره يك ماده واحده مصوب آبان ۳۴ در مدت دو سال مبلغ ۸۴۰ میلیون ریال با قسط مساوی ۲۴ گانه برای ازدیاد سرمایه بانک کشاورزی از طرف سازمان برنامه از عواید حاصله از نفت پرداخت شود لیکن بعلت معظورات و اشکالاتی انجام آن مقدور نگردید و لغو تبصره فوق بمجلس شورای ملی پیشنهاد شده است. ۶- قرارداد اخذ ۲۳ میلیون دلار وام از بانک واردات و صادرات امریکا طبق قانون بایستی بمصرف ازدیاد سرمایه های بانک های کشاورزی - رهنی و ساختمانی برسد در شرف تکمیل است که بمحض فراهم آمدن موجبات و دریافت آن شهم بانک کشاورزی پرداخت خواهد شد. با توجه به مراتب مذکور نماینده محترم تصدیق خواهند فرمود تا حدودی که مقدور بوده در ازدیاد سرمایه بانک کشاورزی اقدام شده است.

رئيس - آقای صادق بوشهری صادق بوشهری - روی ملائمه فرطی که آقایان نمایندگان محترم بکشاورزی مملکت دارند هر لایحه ای که دولت برای گرفتن اعتباری بمجلس آورده از طرف آقایان نمایندگان پیشنهاد شده که يك سهمی هم به بانک کشاورزی بدهند بلکه ببرد زارع بدبخت بفرود دولت هم با خودش پیشنهاد کرد با طبق پیشنهاد آقایان نمایندگان محترم این قضیه بتصویب مجلس رسید ولی تا بحال يك قسمت از این لوايح اجرا شد و يك قسمت نشد اگر این اعتباری که وزارت دارائی بیا دولت بمجلس پیشنهاد کرد و تصویب شد اعتبارش موجود بود که چرا يك قسمت را که خودش مورد تصاحبش بود برداشت کرد ولی آن قسمتی که بیانک کشاورزی باید بدهد مسکوک ماند. آقای معاون وزارت دارائی میفرمایند که قسمتی از سهم نفت بنا بود بیانک کشاورزی داده شود معظوراتی در بین بود که پرداخت نشد و انشاء الله وقتی که معظورات رفع شد پرداخت می شود البته برای پرداخت پول همیشه معذور موجود است و هیچ وقت هم این معذور رفع نخواهد شد و چیزی که بکنند میفروام عرض کنم این است که این راهی که ما میرویم بقرکستان است تمام پول هائی که نمی باید مصرف شود خرج می کنند و آن پولی که باید واقعاً بمصرف لازم و حقیقی خودش برسد و آنهم کشاورزی مملکت است همین نوع معظورات پیش می آید و هیچ وقت بجائی نخواهد رسید.

رئيس - آقای معاون وزارت دارائی معاون وزارت دارائی (انوازی) - آقای بوشهری و آقایان نمایندگان محترم توجه فرمودند آنچه را که بنده عرض کردم این بود آنچه مربوط بمغود وزارت دارائی است اجرا شده است يك قسمت از آنها مربوط بسازمان برنامه بود که باید از طرف سازمان برنامه داده شود و بنده بر عرض رساندم که بازمه تعقیب میکنم که آن مبلغی که در قانون تصویب شده است بتوانیم بپردازیم و منظور جناب عالی انجام شود وزارت دارائی آنچه وظیفه خودش بوده انجام داده است.

۴. تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزير دارائی

رئيس - آقای وزير دارائی (ناصر) - بطوری که خاطر آقایان محترم مستحضر است طبق تبصره ۲ قانون تحصیل اعتبار از کشورهای امریکای انگلستان که مبلغ ۱۰۰ میلیون دلار بود که موافقت فرمودند ۲۳ میلیون دلار بمصرف افزایش سرمایه بانک های کشاورزی و رهنی و ساختمانی برسد. يك لایحه ای بمجلس شورای ملی تقدیم میشود راجع با اجازه گرفتن این وام و دادن بیانک ها (اکتر مشیر قاسمی) - اجازه اش قبلاً داده شده است (تخیر بمجلس باید اجازه بدهد علاوه بر این از محل کمک های گندم يك مبالغی بصورت وام طویل المدت و یا متوسطاً از حیث مدت بمؤسسات صنعتی داده میشود که مبلغش ۲۰۰ میلیون است و در این لایحه آن مبلغ هم قید شده که پس از

تصویب مجلس شورای ملی پرداخته شود. رئيس - لایحه بکمیسیونهای مربوط داده میشود ۵ - شور اول گزارش کمیسیون دارائی راجع بمعافیت گمرکی ماشینهائی حروف و ریزی و ارجاع بکمیسیون رئيس - گزارش کمیسیون دارائی راجع بمعافیت گمرکی ماشینهائی حروف ریزی و حروف چینی چاپخانه ها مطرح است قرائت می شود. (بشرح زیر قرائت شد) گزارش از کمیسیون وزارت دارائی بمجلس شورای ملی قسمت اخیر تبصره ۲۳ قانون بودجه سال ۱۳۳۶ که از بودجه تفکیک و جهت اظهار نظر بکمیسیون قوانین دارائی مجلس شورای ملی ارجاع گردیده بود در جلسه سه شنبه ۱۴ خردادماه ۱۳۳۶ کمیسیون مزبور با توجه بموافقت نامه شماره ۱۰۹۸-۱۲-۳۶۰۳ وزارت گمرکات و انحصارات مطرح و بشرح زیر تصویب و باینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید ماده واحده - ماشینهائی مخدوم و حروف چینی و حروف ریزی برای تمام کشور در مدت پنج سال از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی معاف خواهد بود ممبر کمیسیون دارائی - مشایخی رئيس - آقای اردلان مردان - بفرمایند. اردلان - بنده باین گزارش چند ایراد دارم. ایراد اول اینکه سابقاً این کار از مجلس سنا پیش آمد یعنی يك جزئی بآن تبصره بودجه در مجلس سنا علاوه شد و برای اینکه کار بودجه معطل نماند مجلس بودجه را بدولت ابلاغ کرد و این جزه را کنار گذاشت بنابراین اصل مجلس سناحق نداشت که چنین جزئی را به تبصره علاوه کند برای اینکه بخشش يك نوع خرجی است. خرج راحتی نمایندگان مجلس شورای ملی نمیتوانند پیشنهاد کنند بدمتوجه شدند يك تروگی پیش آمده این است که وزارت انحصار با اینکار موافقت کرد و گفتند دولت هم این را قبول دارد این هم برخلاف اصول تمرکز کار است ما اگر يك وزارت - خانه ای را مجزا کنیم دلیل این نیست که تمرکز امور وزارت دارائی از بین برود هیچ وزارتخانه ای نمیشود حق داد نسبت بامور پولی مملکت يك حرفی بزند مگر اینکه در وزارت دارائی مورد رسیدگی واقع شود و البته تمام وزارت خانه های اضافه مخارج دارند منحصر بانحصار و گمرکات نیست هر وزارتخانه ای يك عایداتی دارد و يك مخارجی دارد پس هر وزارتخانه ای پیشنهاد کند که من پیشنهاد میکنم و خواهش

می گنم که ماشین آلات راه سازی معاف شود وزارت بهداری پیشنهاد کند که خواهش میکنم دارو از گمرک معاف شود اولای باستی چنین مطلبی در وزارت دارائی مطرح شود وزارت دارائی هم نظر بنده آنوقت ما در این باب صحبت کنیم این دو ایراد ایراد سوم این است که معامله غیر معلوم است اتفاقاً این شرطی هم نیست باشد این جا نوشته است در پنج سال هر چه دلشان خواست بیاورند معلوم نیست این بخشش که ما میکنیم يك ميليون است ۴ ميليون است پنجاه ميليون است يك قران است هینطور تا ۱۰ سال هر چه دلشان میخواهد بیاورند و وارد کنند و اینکار هیچ مانعی ندارد يك ایراد دیگر اینکه هر چیزی که مفید است مگر میشود مالیات نهد مفیدتر از دارو چیست؟ که سلامت مردم مربوط بدارو است شما آن را معاف نمی کنید ولی ماشین آلات چاپ را میگوید معاف شود هر کس هر چه دلش میخواهد وارد کند مگر کارت بندرها چاپ می کنند پول نمیکردند مگر کتابها را چاپ میکنند پول نمی گیرند مگر روزنامه را طبع میکنند پول نمی گیرند این چه تبعیض است که ما میکنیم (صحیح است) رئیس دولت میآید می گوید ششصد میلیون تومان کسر بودجه داریم آنوقت هر روز بخشش میکنیم این آخر زندگی نشد من نفهمم آخر حسابی باید توی کار باشد از يك طرف بخشش دیگر معنی ندارد از يك طرف تبصره ای دارم در بودجه که مخارج از حدود چهار دیواری نباید تجاوز کند این را بنده پیشنهاد کردم که هر وزارت خانه هر چه بهش میرسد دیگر اذیت نکنند حالا در وسط سال یا بخشش یا خرج آخر آقا جلوش را بگیرد بنابراین بنده با این لایحه باین طرز مخالفم و آنرا ناقص میدانم

رئیس - آقای مهت: سر از دیلی وزارت دارائی تقدیم میکنم.

رئیس - بنده آی آقای وزیر بهداری چون آقای خلعتبری کسالت دارند سؤال ایشان برای بعد میماند. آقای دکتر شاهکار بفرمائید.

دکتر شاهکار - گرچه بنده اعتراف دارم باینکه بعد از بیانات جناب آقای اردلان مخصوصاً که يك قدری هم جنبه احساساتی داشت موافقت مشکل است اما اجازه بفرمائید که بنده هم منطبق خودم را عرض کنم. ایراداتی که نظر تشریفات پارلمانی فرمودند جواب این ایرادات با مقام محترم ریاست است که آقایان ایرادات انظر تشریفات پارلمانی وارد هست یا نه و چون مقام خودشان مقام واردی است در این مورد بنده خیال میکنم قبل از اینکه پاسخ بدهم کوفتی دولت موافقت

کرد باینکه لایحه ای این پیشنهاد دولت میشود نه پیشنهاد نماینده مجلس (اردلان - وزیر دارائی موافقت نکرد) آقا وزیر دارائی یعنی خزانه دار مملکت حاضر است و اظهار نظر خواهد کرد اما مطلب دیگری که باید عرض آقایان محترم برسانم این بود که بنده نه مطیع دارم نه روزنامه چی هستم متأسفانه نه در این مورد واردم ولی يك مطلبی است جناب آقای عمیدی نوری که برای تصحیح کتاب با کتب اغلب مطبعه میروم این جوانهای با این حروف ریز وقتی که شما وارد مطبعه ای می شوید از يك طرف يك ماشین رتاتیف میبینید که در هر دقیقه چند هزار ورقه میدهد بیرون از يك طرف در مقابل این تکنیک کامل میبینید که این بچه ها استفاده اند و این حرف سرب رادانه دانه بر میدارند و میچینند و از فراسه ای سی شاهی حقوق میگیرند این تناقض را ملاحظه خواهیم فرمود اگر يك خرده دقت بکنیم ملاحظه میفرمائید که در مخالفت معانیت گمرکی شما کنگ نکرده اید بودجه مملکت بلکه يك فشاری بآن زیریا وارد آمده چرا؟ بعلم اینکه مادامیکه ماشین گمرک زیاد دارد و گمرک خوابیده مطبعه چی کار فرما کار خودش را با همین وسایل مقدماتی که برایش ارزان تمام میشود قیمت جان حروف چین انجام میدهد اما اگر این ارزان بود آنوقت سبب میشود که این آقای حروف چین بتواند بآن ماشین کار کند و اینکه میفرمائید معانیت دارو جناب آقای اردلان اجازه نفرمائید که این مردم مرض شوند تا مجبور شوند دوا تهیه کنند و شرط اول جلو گیری از مرض است بهترین سیاست پیش بینی است چرا اینها مرض شوند که ما کمک کنیم و دارو را گمرک نگیریم این هم يك مطلب. مطلب دیگر این است که این قسمت جنبه فرهنگی دارد و جنبه فرهنگی این قضیه مهمتر از جنبه مالیش است اما ایرادی که میفرمائید در آنوقتی که لایحه صد میلیون تومانی لوکس و تجملی مطرح میشد این ایرادات بعمل میآمد و وقتی که صد هزار تومان یا چند هزار تومان برای سلامتی حروف چین و برای اشاعه فرهنگ در این مملکت مطرح میشود مخالفت نمیشد یا اگر چندین صد میلیون کسر بودجه داریم با چند هزار تومانی که مربوط بمعافیت گمرکی ماشین های حروف چینی است جبران نمیشود این است آن مطلبی هم که فرمودند ما مقدارش را نیندازیم ماشین آلات معدود است به ماشین آلات حروف چینی و حروف ریزی و فقط مطلبی که جناب آقای اردلان اگر بفرمائید بنده هم موافقم این است که اگر موافقت بفرمائید این پنجسال را تقلیل بدهیم بفرمائید سه سال بشود ولی در هر حال معافیت این ماشین آلات بنبف سلامت مردم و برای

شاهه فرهنگ و توسعه فرهنگ است و بسیار مناسب است این کمک از این جهت بنده موافقم

رئیس - آقای عمیدی نوری: بله موافقم

رئیس - اگر آقایان موافق باشند این گزارش را برگردانیم به کمیسیون بیشتر دقت بکنند و دومیته بیاید و برای این موضوع مطابق ماده ۱۱۶ باید رأی گرفت آقایانی که با ارجاع مجدد بکمیسیون موافقت قیام نفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد بکمیسیون فرستاده میشود

۶- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله وزیر گمرکات و انحصارات

رئیس - آقای وزیر گمرکات و انحصارات (سرتیب ضرام) - دو لایحه است که بنده تقدیم میکنم یکی مربوط است به مبارزه با قاچاق، چون قانون مبارزه با قاچاق بطوری که تا بحال تجربه شده است آنقدر که لازم بود وافی به مقصود نبود يك لایحه دیگری تهیه شده است و تقدیم مجلس شورای ملی میشود تقاضا میکنم که این لایحه مورد توجه آقایان واقع شود

مهندس اردیلبلی - لایحه زیاد هست مأمور لازم دارد

وزیر گمرکات و انحصارات - چون در سنوات اخیر بعلی قاچاق اجناس موضوع عایدات دولت توسعه فراوانی یافته بطوریکه عده ای اشخاص سود پرست در عمل خود تجرعی جسته و قاچاق روز بروز زیادتر میگردد برای جلوگیری قطعی از قاچاق اصلاح قانون قاچاق مصوب سال ۱۳۱۲ و ۱۳۱۹ لازم بنظر میرسد لذا لایحه قانونی ریوست که با توجه بجواب کار و مقدرات دولت در امر مبارزه با قاچاق مشتمل بر ۲۹ ماده و ۱۲ تبصره تهیه گردیده برای تصویب تقدیم میدارد. لایحه دیگری است که مربوط به موضوع استفاده از وسائل مبارزه با قاچاق و تشویق مخبرین و کاشفین است که این لایحه از ۲ فقره لایحه زمان حکومت آقای دکتر مصدق بوده و مورد استفاده ما تا آخر سال ۳۵ بوده است دولت تقاضا کرد که برای یکسال دیگر اجازه داده شود که مورد استفاده واقع شود همین لایحه تقدیم مجلس شورای ملی میشود

رئیس - بکمیسیون مربوطه فرستاده میشود

۷- مذاکره در گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بدفع آفات حیوانی و نباتی و عدم تصویب ورود در مواد

رئیس - گزارش کمیسیون کشاورزی

مربوط بدفع آفات مطرح است. فرائی میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون کشاورزی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی در جلسه اخیر خود با حضور آقای وزیر کشاورزی لایحه شماره ۲۸۰۹ راجع بدفع آفات نباتی و حیوانی ارسالی از مجلس سنا را مطرح نمود پس از مذاکرات لازم و توضیحات آقای وزیر کشاورزی مواد مصوب مجلس سنا باین تصویب و اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید

مخبر کمیسیون کشاورزی - سعید مهدوی

لایحه قانونی دفع آفات نباتی و حیوانی ماده اول - وزارت کشاورزی مکلف است با کلیه آفات نباتی عمومی و امراض و آفات حیوانی که در مملکت وجود داشته باشد و یا از خارج وارد کشور گردد مبارزه کرده و آفات و امراض مزبور را مرتفع نموده و از میان بردارد

ماده دوم - هر گاه اشخاصی خارج از برنامه مبارزات و یا علاوه بر آن مایل باشند در املاک و یا باغات خود مبارزه با آفات نباتی و یا امراض حیوانی مبادرت نمایند وزارت کشاورزی مکلف است بهزینه تقاضا کننده مبارزه را انجام دهد. حقوق ثابت کارمندان و مأمورین انجام عمل مبارزه و تلفیق جزء هزینه محسوب نمیشود

ماده سوم - وزارت کشاورزی مکلف است که کلیه وسائل دفع آفات نباتی و حیوانی را از قبیل دارو و سم و سمپاش و لوازم تلفیق و غیره تهیه کرده و بقیمت تمام شده علاوه پنج در صد بتقاضا کنندگان بفرشود

وجوهی که از بابت فروش ادویه و وسائل فوق الذکر جمع آوری میشود در اختیار وزارت کشاورزی خواهد بود که مجدداً به همین منظور صرف گردد

تبصره ۱ - سموم و مواد و وسایل دفع آفات همچنین دارو و واکنس و سرمهای حیوانی که در معرض فروش گذارند میشود بایستی نوع و موارد مصرف آنها از نقطه نظر فنی روی آفات و بیماریهای مختلف نباتی و حیوانی بوسیله وزارت کشاورزی تعیین و در موقع فروش حتماً بخیریداران ارائه شود تا با اطلاع کامل از خصوصیات مصرف بخیریداری آنها مبادرت نمایند

تبصره ۲ - وزارت کشاورزی مکلف است نوع و نام و علامت سازنده سموم و مواد شیمیائی و دارو و واکنس های حیوانی و کود شیمیائی را که مفید تشخیص میدهند و در آنهارا آزاد آگهی نموده و با دارا کسرات نیز اطلاع دهد که اگر در آینه نیز ورود مواد جدیدی را مفید دانست آن را هم آزاد و آگهی نماید ورود مواد

نداشته است در اکثر نقاط آفات نباتی و حیوانی محسوس راز از بین میبرد خود مردم تشخیص دادند که آفت چیست بعد از دو سه سال که اشجار مردم از بین رفته تازه بعضی مأمورین تشخیص دادند که نوع آفت چیست رفتند سم تهیه کنند و کمک کنند سه سال دیگر هم تأمل کرده اند خود مردم وقتی فهمیدند رفتند بپول دادند سم تهیه کردند همین وزارت کشاورزی بوسیله خود بنده تلگرافات میکنند که آقا يك نفر بیاید دستور بدهد تا اجرا کنیم پول سر ما خودمان می دهیم پول دارو را خودمان می دهیم و سبیل خودمان بیاورد

ماده ششم - وزارت کشاورزی مکلف است که در مورد مبارزه با بیماریهای سل گاو و سقط جنین مسری (بروسلوز) و موشه که اعدام دامهای مبتلایا اجاب نماید فراموش لازم را بصاحبان دام طبق آیین نامه مخصوص پرداخت نماید

ماده هفتم - وزارت کشاورزی اجازه داده میشود که عضویت دفتر بین المللی بیماری های واکسیناسیون را برای مأمورین وزارت کشاورزی بوسیله خود بنده بپردازد

بین المللی دفع آفات نباتی را پذیرفته و حق عضویت را از اعتبار مربوط پرداخت نماید

ماده هشتم - در نقاطی که وزارت کشاورزی مبارزه با آفات را بطور دسته جمعی اعلام نموده هر گاه مالکین از اجرای دستور استکف نمودند وزارت کشاورزی موظف است بهزینه خود با اطلاع انجمن عمرانی ده مبارزه را انجام و پس از خاتمه هزینه مبارزه را از مالک محصول وصول نماید و هر گاه در نتیجه اعمال و مسامحه کارمند و یا کارمندی دولت خسارت عمومی ایجاد شود کارمند یا کارمندان مزبور مورد تعقیب قرار خواهند گرفت

ماده نهم - کلیه قوانین و مقرراتی که باین قانون مغایرت دارد ملغی است

ماده دهم - آیین نامه های اجرائی این قانون از طرف وزارت کشاورزی تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارده خواهد شد

ماده یازدهم - وزارت کشاورزی - دادگستری - دارائی - کشور مأمور اجرای این قانون خواهند بود

رئیس - کلیات این لایحه مطرح است آقای ارباب

اربابی - بنده شش دوره افتخار نمایندگی مجلس شورای ملی را پیدا کرده ام و چهار دوره است که در خدمت اکثر آقایان بوده ام از این لایحه فریبنده خیلی زیاد دیده ام (یک نفر از نمایندگان - چند دوره) شش دوره که در دوره ران گذارند به مجلس بیایم يك دوره را عوامل خارجی نگذاشت و يك دور هم عوامل داخلی نگذاشت چهار دوره هم در خدمت هستم و از این لایحه فریبنده زیاد دیدم ولی در عمل جز این که بدبختی کشاورزی تمام شود نتیجه دیگری

نداشته است در اکثر نقاط آفات نباتی و حیوانی محسوس راز از بین میبرد خود مردم تشخیص دادند که آفت چیست بعد از دو سه سال که اشجار مردم از بین رفته تازه بعضی مأمورین تشخیص دادند که نوع آفت چیست رفتند سم تهیه کنند و کمک کنند سه سال دیگر هم تأمل کرده اند خود مردم وقتی فهمیدند رفتند بپول دادند سم تهیه کردند همین وزارت کشاورزی بوسیله خود بنده تلگرافات میکنند که آقا يك نفر بیاید دستور بدهد تا اجرا کنیم پول سر ما خودمان می دهیم پول دارو را خودمان می دهیم و سبیل خودمان بیاورد

ماده ششم - وزارت کشاورزی مکلف است که در مورد مبارزه با بیماریهای سل گاو و سقط جنین مسری (بروسلوز) و موشه که اعدام دامهای مبتلایا اجاب نماید فراموش لازم را بصاحبان دام طبق آیین نامه مخصوص پرداخت نماید

ماده هفتم - وزارت کشاورزی اجازه داده میشود که عضویت دفتر بین المللی بیماری های واکسیناسیون را برای مأمورین وزارت کشاورزی بوسیله خود بنده بپردازد

بین المللی دفع آفات نباتی را پذیرفته و حق عضویت را از اعتبار مربوط پرداخت نماید

ماده هشتم - در نقاطی که وزارت کشاورزی مبارزه با آفات را بطور دسته جمعی اعلام نموده هر گاه مالکین از اجرای دستور استکف نمودند وزارت کشاورزی موظف است بهزینه خود با اطلاع انجمن عمرانی ده مبارزه را انجام و پس از خاتمه هزینه مبارزه را از مالک محصول وصول نماید و هر گاه در نتیجه اعمال و مسامحه کارمند و یا کارمندی دولت خسارت عمومی ایجاد شود کارمند یا کارمندان مزبور مورد تعقیب قرار خواهند گرفت

ماده نهم - کلیه قوانین و مقرراتی که باین قانون مغایرت دارد ملغی است

ماده دهم - آیین نامه های اجرائی این قانون از طرف وزارت کشاورزی تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارده خواهد شد

ماده یازدهم - وزارت کشاورزی - دادگستری - دارائی - کشور مأمور اجرای این قانون خواهند بود

رئیس - کلیات این لایحه مطرح است آقای ارباب

اربابی - بنده شش دوره افتخار نمایندگی مجلس شورای ملی را پیدا کرده ام و چهار دوره است که در خدمت اکثر آقایان بوده ام از این لایحه فریبنده خیلی زیاد دیده ام (یک نفر از نمایندگان - چند دوره) شش دوره که در دوره ران گذارند به مجلس بیایم يك دوره را عوامل خارجی نگذاشت و يك دور هم عوامل داخلی نگذاشت چهار دوره هم در خدمت هستم و از این لایحه فریبنده زیاد دیدم ولی در عمل جز این که بدبختی کشاورزی تمام شود نتیجه دیگری

دلیل بر این است که دام دار و مرتع دار و باغدار آشنا شده به آفت معتقد شده اند که باید آفت را دفع کرد اگر ارقام تولیدی پسته را در این مملکت در این ششسال اخیر بسنجید بعلم اینکه با آفت پسته در این مملکت مبارزه شده سال بسال میزان محصول زیاد شده تصدیق میکنید که چند آفت در زمان گذشته صدمه میزدند است و امسال چقدر تولید زیاد شده (بیات) ما کمیسیون وزارت کشاورزی نیست) راجع به آشنائی مردم فرق نمیکند دستگاه وزارت کشاورزی که بوده اصل چهار راهم وزارت کشاورزی دستش را گرفته و برده و آشنا کرده بهجمل مبارزه میکنند این که میفرمائید دفع آفات را لازم نداریم این يك حرفی است اما آنچه مسلم است نبات آفت دارد و با بستی بآن مبارزه میشود و گرما وارد متن لایحه بشود و در موادش نقص و ایرادی گریهست بفرمائید والا ما نباید بیاییم در لایحه مربوط به دفع آفت حیوانی و نباتی از کارمندان وزارتخانهها شکایت کنیم راجع بدفع آفت بسیار خوب عمل شده و گزارشی هم که راجع باین موضوع رسیده ملاحظه بفرمائید اگر نقصی دارد بیاید و نقصه را بفرمائید مرتفع بشود و وزارت کشاورزی مال ماست ما هم از افراد این مملکتیم بکنیم و جایش همین جا است

رئیس - آقای مهندس فروهر موافقت بفرمائید

مهندس فروهر - بنده فقط خواستم چند کلمه خدمت همکاران محترم عرض کنم بنده عضو کمیسیون کشاورزی هم نیستم اینجا دو سه موضوع قاطعی شده یکی ناراضیاتی ارباب رجوع از کارمندان دولت حالا در هر مقامیکه بوده اند نوشته اند يك قدری ناراضیاتی فراهم کنند، این است که چون مأمور باید برود در محل و تماسش با مردم از کارهای دیگر زیادتر است و وقتیکه در نتیجه این رفتار غلط که عدم رعایت سبکداری و اینها را کارمند دولت نمیکند و خودش را خدمتگذار ارباب رجوع تلقی نمیکند این عمل سبب شده است که این لایحه دفع آفات دومرتبه بیاید بمجلس دو مرتبه و بکمیسیون برگردانند و يك سه تفاهمی ایجاد شده است بنده عرض کردم متخصص کشاورزی نیستم ولی در همه جای دنیا دفع آفت میکنند و يك چیز لازمی است اگر دفع آفت لازم نباشد خوب همین محصولی هم که داریم ممکن است بمخاطره بیفتد اطلاع هم داریم که از اعتبار سازمان برنامه هم يك مقدار سموم خریداری شده و مقداری هم خود وزارت کشاورزی عمل میکند بنابراین حالا که میآیند می گویند که دفع آفت درست نیست ایندفعه مثل آندفعه ها نیست چون سموم داریم و

مبارزه میکنیم و این لایحه دوم مرتبه تکمیل شده است. در مورد این لایحه دوم مرتبه تکمیل شده است. در مورد این لایحه دوم مرتبه تکمیل شده است. در مورد این لایحه دوم مرتبه تکمیل شده است.

رئیس - آقای بهادری در برک نام نویسی مخالف اسم نوشته اند بفرمائید بهادری - بطوریکه آقایان نمایندگان محترم استحضار دارند این لایحه دوم مرتبه در مجلس مطرح شد. عدم ای از آقایان نمایندگان مخالفت کردند و قرار شد برود بکمیسیون، کمیسیون توجیه بکنند بنظر بیانات اصلاحی آقایان یک لایحه ای تهیه شود که مجلس بسند باشد و از تصویب بگذرد، متأسفانه باز کمیسیون توجیه نکرده (مهندس دهستانی - چرا توجیه نکرده) شما می آید این جا بعد از بنده بیانات خودتان را بفرمائید، کمیسیون توجیه نکرده بسیار هسان لایحه را عیناً آورده اند به مجلس و همه آقایان علاقمند هستند که یک اصلاحاتی در امور کشاورزی مملکت بشود این بود که بنده آنچه دیدم حقیقت امر این است همه ساله در نقاط آذربایجان هم های از مأمورین بنام دفع آفات میروند بهدات و هیچ کاری از پیش نمیروند غیر از اینکه مقداری از محصول را

بمعاون اینکه آفت دارد و زارع جمع کرده از دست آنها میگیرند و آتش میزنند و بر میگردند و هیچ کار دیگری انجام نمیدهند، اگر واقعاً این دستگاه مجهز شده برای مبارزه در این دو کیلومتر تهرانی آقایان ملاحظه بفرمایند در تمام باغات آفت است یکی از این باغات را با نشان بدهید با اصول فنی و با اصول جدید رفته اند و دفع آفت کرده اند اینست که بنظر بنده باید یک لایحه ای تهیه بشود که مضر بحال مردم و زارعین نباشد و مفید باشد نه اینکه یک لایحه ای باشد که برای یک عده ای اضافه حقوق درست کند و برای زارعین مزاحمت تهیه کند و یک خرجی هم برای دولت تهیه شود.

رئیس - آقای امید سالار - امید سالار - بنده مخالفم. رئیس - آقای عمیدی نوری - عمیدی نوری - بنده مخالفم. رئیس - آقای طباطبائی قمی -

طباطبائی قمی - بنده موافقم، عرض کنم حضورتان گفتگوری ماده اول این لایحه است بنده نمیدانم کجای این لایحه عیب دارد چرا نکنند اینکه میگویند وزارت کشاورزی مکلف است با کلیه آفات نباتی عمومی و امراض و اگیر حیوانی که در مملکت وجود داشته باشد یا از خارج وارد کشور گردد مبارزه کرده آفات و امراض مزبور را برطرف نموده از میان بردارد آقایان مخالفند که وزارت کشاورزی این کار را بکند (مشار - عمل در کار نیست) آقای ذوالفقاری الان به من میگفتند که در زنجان آمده اند تمام باغات را سم پاشی کرده اند الان در شهر یاروسا جلاغ مشغول - میاشی هستند اگر منظور اینست که برای سمپاشی بیایند دست فرد فرد آقایان را بگیرند که آقایان ما میخواهیم برویم دریم و نرماشیر سمپاشی کنیم این درست نیست بروید تعقیب کنید ببینید وزارت کشاورزی آنجا هائی را که ما اطلاع داریم سمپاشی کرده یانه این مخالفت را من نمیدانم برای چیست اینها که مخالفت ندارد منتهای مراتب اگر آقایان حرفی دارید در اجرای آن نظارت کنید که بکنند و الا یک قانونی که برای یک کار حسابی میخواهد وضع شود این را که نمی شود گفت مخالفم بکنید، نظارت کنید ببینید درست عمل شود این قانون بهترین قانون است خیلی هم خوست، در خیلی از جاها عمل شده، امیدوار هستم آقایان موافقت بکنند که تصویب بشود.

رئیس - آقای امید سالار - امید سالار - همینطور که جناب آقای طباطبائی فرمودند که با این قانون خوب نیست مخالفت بشود بنده خواستم عرض کنم با - باقی عبارت و کلیات کسی مخالفت ندارد و مسلماً در مملکت با آفات

باید مبارزه شود در این مسئله هیچ اعتراضی نیست و کسی هم مخالفت ندارد تمام آقایان که صحبت کردند راجع بنحوه عمل بود در این که قانون خوب تنظیم شده است عبارات خوب و بجای هست گلدانش با هم بیوستگی دارند و خوب تلفیق شده اند ایرادی نیست ولی چند سال است تقریباً از شهریور ۲۰ باینطرف سالها است که ما هر کاری میکنیم جز حرف عملی بر آن مترتب نیست قوانینی که وضع می کنیم بموقع اجرا گذاشته نمیشود اخباری در روزنامه های وزین مملکت نوشته می شود که بهیچوجه با حقیقت وفق ندارد نمایندگان سؤالاتی از دولت میکنند که شاید یک قسمت از این سؤالات برای کشور یا اقلاً برای حوزه انتخابیه سؤال کننده جنبه حیاتی دارد و فقط وزیر و متصدی مربوطه میآید این جا یک جوابی میدهد و روی کاغذ یا صورت جلسه نوشته میشود ولی مطلب درز گرفته میشود و در خارج عملی بر این سؤالات جواب مترتب نیست (صحیح است) حالا برای مثال عرض میکنم جناب آقای وزیر کشاورزی بطوری که بنده در اینجا و خارج خدمتشان رسیدم مرد فهمیده هستند و خیال می کنند که قصد کار کردن هم داشته باشند و روزهای اول هم شنیدم که در وزارت کشاورزی گفته اند که ما مهندسین و کثرت برای تهران لازم نداریم حالا بنده از پشت این تریبون از آقایان میپرسم که در این مدت چه کار کردید و کدام مهندس و کثرت را فرستاده اند بخارج و شهرستانها، در مرکز این وزارتخانه بقدری ادارات مختلف الاسم و متفاوت المنظورو المقصود هست که بنده که یک نفر کشاورز هستم وقتی یک کار لازم دارم نمیدانم که باید بکدام اداره مراجعه کنم و در کجا واقع است بنده خیال میکنم اگر این ادارات را همانطوری که روز اول فرمودند در طهران حذف کنند و مأمورین آنرا به شهرستانها بفرستند منظور مردم تأمین می شود و آقایان نمایندگان هم محتاج نیستند که از پشت این تریبون بعنوان مخالف صحبت کنند حالا بعنوان مثال عرض می کنم بنده نماینده آاده هستم و آاده ۱۵۰۰ فرسخ مربع مساحت دارد که بقدر یک مملکت کوچک اروپا است و ۱۵۰ هزار نفر جمعیت دارد وزارت کشاورزی که در این جا چندین اداره و مدیر کل و معاون دارد (آقای معاون جدید را که بسیار مرد لایق و قابلی هستند و سوابقی دارند که امیدوارم ایشان موفق بشوند منظور ایشان نیستند) در آنجا فقط یک دامپزشک دارد که از شهر خارج نمیشود و مردی بنام مروج دارد که بهیچوجه تکرار می کنم بهیچوجه من الو جوهر هیچ وسیله ای در اختیار ندارد این تمام تشکیلات وزارت کشاورزیست در یک شهرستانی که ۱۵۰ هزار نفر جمعیت دارد که نه دم آن

کشاورز هستند و تنها وسیله اعاشه آنها هم از طرق فلاحی است این تمام تشکیلات وزارت کشاورزی است در آنجا بنده اخیراً رفته بودم با آمریکا برای مطالعات کشاورزی خیال می کنم که اغلب آقایان تشریف برده اند واقعا که دعوت میشویم و میرویم آنجا برای این است چیزهایی که آنجا میبینیم در این جا استفاده کنیم بنده خیال میکنم تشکیلات وزارت کشاورزی آمریکا با آن عرض و طول شاید از تشکیلات وزارت کشاورزی مملکت ما عرض و طول تر نباشد چون آنها هر چه دارند در استانها و شهرستانهاست باز عرض میکنم آقایان محترم می دانند طرز کشاورزی ما با همان طرز و با همان اصول و وسایل شش هزار سال قبل است این بایستی مکانیزه شود و تغییر پیدا کند و این تغییر که باید عملی شود الا هیچ معلوم نیست که چه جوری و با چه برنامه ای خواهد بود میآید ۴۰۳ مارک تراکتور و کمباین میآورند و مردم فروخته اند و بدون اینکه هیچ وسیله ای برای تعمیر آن موجود باشد، من نوعی یک تراکتور می خرم و میبرم به آاده برای کار یک پیچش که خراب شد ۲۰ هزار تومان، ۲۰ هزار تومان سرمایه یک فلاح در آنجا بایستی بکلی عاقل و باطل بماند (خرازی - مار گهائی هم هست که همه جور وسیله تعمیر و ید کی همه وقت حاضر دارد) تصادفاً اگر چنانچه یک مارکی را آقای خرازی دقت فرستاده اند بخارج و شهرستانها، در مرکز این وزارتخانه بقدری ادارات مختلف الاسم و متفاوت المنظورو المقصود هست که بنده که یک نفر کشاورز هستم وقتی یک کار لازم دارم نمیدانم که باید بکدام اداره مراجعه کنم و در کجا واقع است بنده خیال میکنم اگر این ادارات را همانطوری که روز اول فرمودند در طهران حذف کنند و مأمورین آنرا به شهرستانها بفرستند منظور مردم تأمین می شود و آقایان نمایندگان هم محتاج نیستند که از پشت این تریبون بعنوان مخالف صحبت کنند حالا بعنوان مثال عرض می کنم بنده نماینده آاده هستم و آاده ۱۵۰۰ فرسخ مربع مساحت دارد که بقدر یک مملکت کوچک اروپا است و ۱۵۰ هزار نفر جمعیت دارد وزارت کشاورزی که در این جا چندین اداره و مدیر کل و معاون دارد (آقای معاون جدید را که بسیار مرد لایق و قابلی هستند و سوابقی دارند که امیدوارم ایشان موفق بشوند منظور ایشان نیستند) در آنجا فقط یک دامپزشک دارد که از شهر خارج نمیشود و مردی بنام مروج دارد که بهیچوجه تکرار می کنم بهیچوجه من الو جوهر هیچ وسیله ای در اختیار ندارد این تمام تشکیلات وزارت کشاورزیست در یک شهرستانی که ۱۵۰ هزار نفر جمعیت دارد که نه دم آن

جناب آقای امید سالار که فرمودند که بنده گفتم که مهندس و کثرت در تهران نمیخواهیم همه باید بروند بخارج باید عرض کنم باینصورت بنده عرض نمیکردم ممکن نیست یک عده مهندس و راهنمای کشاورز در خارج از طهران مأمور انجام وظیفی باشند ولیکن در تهران از صنف آنها دو سه آنها نباشد که احتیاجات آنها را درک بکند و تطبیق بدهد عملیات آنها را با هم، بنابراین یک مقداری مهندس و کثرت باید در تهران باشد بطور کلی تصدیق میفرمائید که یک سازمانی که در حدود هزار نفر مهندس و دیپلمه کشاورزی دارند نمیشود در ظرف یک مدت کمی فوراً بهم ریخت و گفت همه شما از طهران حرکت کنید بروید بیرون و فقط چند نفر را بقدر قوه انتخاب میکنیم که یک، دو، سه بمانند و هفت و هشت و نه بروند این باید با مطالعه باشد آقایان استحضار دارند که دولت موظف است و مشغول است سازمانها را اصلاح کند برای این کار مستشارانی از خارج داریم که راهنمایی میکنند، اظهار عقیده میکنند که بچه نحو روابط سازمانی برقرار شود تا عده کمتری در مرکز بمانند که این عده کافی باشد و احتیاجات سازمانی ما را بر طرف کنند یک معاون وزارت خانه در هفته ای شش روز پنجروز را صرف در این کار میکنند و بتدریج که اینها مشغول هستند یکی یکی ادارات تهران را معلوم کرده اند و احتیاجات مرکز واحدی تعیین شده پس از آن استانها را شروع کرده اند استان کیلان ترتیبش بطور اخص این موضوع تعمیر باید مورد تعیین شد و معین شد که چه تعداد مهندس و دیپلمه کشاورزی و دامپزشک باید داشته باشد اینها در کجا ها باید باشند و آقایان ترتیب احکامشان را می گیرند و حرکت میکنند، یکی از اشکالاتی که مانع شده که ما نمی توانیم آن تصمیم را مطابق میل جناب آقای امید سالار و سایر آقایان صریح بگویم نداشتن بودجه است یعنی ما وقتی یک کارمندی در تهران ۶۵۰ تومان می دهیم و می خواهیم بفرستیم به آاده باید آنجا اضافه بدهیم و تا بودجه تصویب نشود نمی شود حکم صادر کرد مصلحت نیست که من حکم صادر کنم آقایان بروید به آاده و در صورت تصویب بودجه اینقدر شما مزایا خواهیم داد این کارمند می گوید اجازه بفرمائید که من پس از تصویب بودجه بروم ما معتقدیم که بودجه با جزئیات تنظیم کنیم تنظیم شده تقدیم شده امیدوارم آقایان محترمی که در کمیسیون بودجه تشریف دارند باین نظر توجه مخصوص داشته باشند و بودجه وزارت کشاورزی را زودتر تصویب بفرمایند بنده خدمت آقایان محترم تعهد میکنم بمجرد ابلاغ بودجه احکام آقایانی که باید از تهران بخارج بروند امضاء کنم و آقایان حرکت کنند و بروند اما اساس

مطلب که موضوع دفع آفات بود و آقایان کله داشتند بنده ناچارم یک مطلبی را خدمت آقایان عرض کنم کار ها دو نوع است بعضی ها نتیجه اش ظاهر نمی شود و نتیجه منفی اگر داشته باشد ظاهر می شود مثلاً ما اگر کار آبیاری بکنیم یک سد که بسته شد نتیجه اش ظاهر می شود بنگاه آبیاری دعوت میکنم آقایان تشریف می آورند و می بینند که یک سد بسته شد و اینکار شد و اینقدر آب ذخیره شد و آنقدر زمین زیر کشت می رود ولی دفع آفت اینطور نیست دفع آفات اگر نشود ما یلند می شود امروز آقایان نمایندگان فارس گمان میکنند بتوانند از مأمورین دفع آفات دفاع کنند که امسال چقدر کار کرده اند از آقایانی که از گنبد قابوس اطلاع دارند می توانند توضیح بدهند که برای دفع ملخ این مأمورین در گرگان چه کرده اند در پشت دروازه تهران سن آمد و صدائی بلند نشد برای اینکه فوراً رفتند و با آفت مبارزه کردند و سن از بین رفت اگر خدای نکرده این مأمورین اهمال میکردند یا کارشان مرتب نبود از فارس و سایر نقاط صدابند بود می گفتند که مأمورین دفع آفات کار نکرده اند بنده استدعا میکنم که در دفع آفت این قسمت بخصوص را در نظر داشته باشید اگر صدائی از جائی بلند نمی شود دلیل بر این نیست که کار شده در دفع آفات وقتی صدابند نبود یعنی مأمورین کار کرده اند استدعا میکنم آقایان راجع باین لایحه هر نظری دارند بفرمایند بنده توضیح خدمتشان عرض کنم ولی مطمئن باشم که مطالعه فوق العاده زیاد و دقیقی شده و عقیده بنده این بود که این لایحه شدیدتر نوشته می شد آقایان مصلحت ندانستند که دفع آفات اجباری باشد پس از چند سال دیگر آقایان متوجه می شوند که اینکار لازم و واجب است و مثل دفاع از مملکت است همانطور که تمام افراد در دفاع از مملکت موظفند دفاع از محصولشان هم باید موظف باشند و آفت هم چیزی است که همه باید با آن مبارزه کنند حالا اگر آقایان لایحه را تصویب کنند ما تا بعد مقدور می کشیم وظیفه ما را انجام بدهیم و اطاعت آقایان را نسبت به دفع آفت جلب کنیم.

رئیس - آقای مهندس اردبیلی - خورشید خانی لایحه ای که در کمیسیون کشاورزی تنظیم شده است و دفعه دوم هم مطالعه کرده اند یکی از مهمترین اوابی است که از مجلس می گذرد چون مهمترین ابتلاء مادر امور کشاورزی همین موضوع آفت است که نه دامداران و نه زارعین باین موضوع توجه دارند و عده محصول ما را

و کشاورزان در تمام ایران بدهد بنده دیگر عرضی ندارم امیدوارم که این لایحه زودتر تصویب بشود و دست شما باز بشود و مأمورین دزد را از وزارت کشاورزی بیرون بریزید و مأمورین درست و ورزیده را تشویق بکنید رئیس - آقای عمیدی نوری میفرمائید (عمیدی نوری - بلی) بفرمائید عمیدی نوری - یعنی که راجع باین لایحه برای سومین مرتبه در این مجلس میشود بنظر بنده یک بحث اساسی است که مربوط با اساس کار مبارزه با آفات نباتی و حیوانی است که در اینجا ذکر شده در اساسی اینکه باید یک همچو مبارزه ای بشود هیچکس نمیتواند تردید داشته باشد برای اینکه تا حالا مشغولید مگر تا حالا همچو قانونی از مجلس گذشته است که الان جناب آقای ذوالفقاری فرمودند که در باغات ایشان مشغول دفع آفات هستند پس دفع آفت حیوانی و نباتی جزء وظیفه وزارت کشاورزی است و یک بودجه هائی هم برای این کار دارند در دوره ۱۸ اگر خاطر جناب آقای امیر نصرت اسکندری باشد یک صد میلیون همین جا تصویب شد برای دفع آفات از این وجوه زیاد مجلس تصویب کرده وزارت کشاورزی هم اغلب گاهی صحیح عمل کرده و گاهی آب بجای سدر آمده است بجای خود همه ما میدانیم و بهین جهت است که یک عدم رضایتی در افکار زارعین و مالکین خورده مالکین راجع بطرز کار وزارت کشاورزی موجود است اما این لایحه چیست و بحث ما راجع بمفهوم و مفاد این لایحه و بحث اینکه دو مرتبه از مجلس شورای ملی بکمیسیون رفت این است که این لایحه یک چیز تازه ای است برای کاری که وزارت کشاورزی تا بحال میکرد ماحرفی نداریم که وزارت کشاورزی دفع آفات بکنند بجای خود، اما در این لایحه دفع آفات الزامی شده است آنهم بتشخیص وزارت کشاورزی، دقت بفرمائید در این ماده ۴ میگوید اجرای عملیات مبارزه دسته جمعی در نقاطی که لزوم آن از طرف وزارت کشاورزی اعلام گردد برای کلیه کشاورزان آن مناطق الزام آور است، این یعنی چه؟ یعنی الزامی و اجباری شده است و تا نباشد تشخیص با وزارت کشاورزی است نه باینکه زارع، این یعنی چه؟ یعنی هر جا این مأمورین که بنا بعقیده اغلب آقایان آب بجای سم میدهند این مأمورین که بفراسد را بجای بذر صحیح میدهند و خریداری میشود و میروند و میکارند هم زارع بدبخت از کارش عقب می ماند هم نان از دست رفته و هم دولت بتنیجه پاش و دیده بگیرد از زارع و بیهید عمل کند چهار صد یا پانصد تومان از زارع و دیده می خواهد و ندارد بدهد از این سم پاشها بقدر زیادی که لازم است وزارت کشاورزی وارد بکند و با قسط طویل المده بتمام باغداران

بموجب ماده ۷ در ماده هفتم آقایان يك ديكتاتورى حقيقى در اين كار بوجود آمده يعنى آن تشخيصى كه در ماده چهارم مأمورين به صلاحديد خودشان دادند كه فلان منطقه الزام آور است كه اينكار بشود ، خود مأمورين ميروند اينكار را ميكند و بعد خودشان حق دارند از محصول وصول كنند بنده نميدانم ديكتاتورى مگر در مملكت غير از اين است كه قوه مقننه و قوه مجريه باشد بطور مأمور کشاورزى حق داشته است و مالك وزارع مجبور باشد كه تكليف بكنند و بعد هم مجبور باشد كه خرج بكنند و وصول بكنند بنده ميخواهم به بينم اين آن دفع آفانى است كه مجلس به خواست كه آقای مهندس اردبیلی كه خودشان در آن دورتر به مخالف بودند موافقت فرمودند كه بگسيبون برود و نظر هم اين بود كه طبق نظر مجلس اصلاح شود متأسفانه در هر دو مرتبه اي كه مجلس رأى داد برود گسيبون برخلاف اراده مجلس اين لايحه آمده بدليل اينكه در بالا نوشته است بعد از مطالعه لايحه ارسالى مجلس سنارا مطرح نمود و عينا آنرا مي فرستيم اين مواد مصوب مجلس سنار اينجا تصويب و گزارش شده بنده تعجب ميكند كه آقایان دورتر بهر اى بدهيد كه طبق نظر شما اصلاح شود گسيبون و برای مرتبه سوم عينا آنرا فرستاده است به مجلس خوب اگر صحيح نيست البته بنظر اگر كار بكنيم دلايل جنان من در دل و جان من ميشود بيانيد همگي بكنيم ترتيبى بدهيم و اين را در دستش كنيم (يكى از نمايندگان دعوت كرديم نمايند) بنده راه وقت دعوت كرديم ميايم شهادت گسيبون کشاورزى بهر حال اين لايحه يك لايحه است كه يك الزام يكطرفى برای کشاورزان وجود مى آيد تشخيص با مأمورين است و همچنين خودشان بعد ميروند و آب را بجای سم ميريزند و بعد يك صورت حساب تهیه ميكند محصول کشاورز را مى برند اگر منظور اين است كه اين جورى دفع آفات الزامى باشد بنده مخالف يك قسمتي اين لايحه دارم كه بنده خيال ميكند برای آن است كه بنده اصراً در نديان لايحه تصويب شود بنده ميخوانم بوزارت كشاورزى اجازه داده ميشود كه عضد قوت بين المللى بيمارهاى واگير شود و حق عضويت بپردازد آفانين هيچ ارتباطى بدفع آفات دارد ؟ (مهندس دهستانی و مهدوى - از مطالعات آن استفاده كنند) اين برای چه است اينجا ربطى بدفع آفات دارد ؟ اين برای اينست كه سالى دورتر بهر وقت برون و در امريكا هواى آزاد بخورد اين را برای اينها گذاشته اند والا معنى ندارد بنده هريك از مواد را كه مطالعه ميكند مى بينم جز اينكه دست مأمورين كشاورزى در املاك و محصول زارع بازيشود بدهم يك اراده

اختصاصى كه جناب مأمور خودش تشخيص بدهد خودش خرج بكنند و خودش آن خرجى كه کرده وصول كند بعد هم كسى نباشد كه مخالفت كند و هيچ حقي - برای مالك وزارع قائل نشده اند كه او هم بگويد كه خوب بيا و از مال توى خانه من ببر چرا محصول مرا ميبيري اين منافی با ميل مجلس است بفقيد بنده اين لايحه با اين شكل منافی با اراده مجلس است (صحيح بنده معتقدم كه بايستي برود به كميسيون و اصلاح شود (صحيح است) رئيس - آقای مخبر مخبر كميسيون كشاورزى (سعيد مهدوى) - بنده تصور ميكند آقای عميدى نورى خيلى بي لطفى مي فرمايند و كاملاً اطلاع دارم كه آن لايحه اى كه از مجلس سنافرستاده شده است با اين گزارش كه از كميسيون فرستاده شده است كوچكترين شباهتى ندارد و حالا اشتباهاً در مقدمه ك... زارش هيناً نوشته شده است اين دليل نيست و خود آقا تشريف آورديد در كميسيون ملاحظه فرموديد و آن لايحه اولى برای مملكت بسيار مفيد بود همان اصرار مجلس و بالاخره تمايل آقایان در دو دفعه باعث شد كه رفت به كميسيون و اين اصلاحات شد اما يك مطلبى كه بايد عرض شود اينست كه آقایان يك كلياتى اينجا مي فرمايند ، آنچه كه بنظر كميسيون و اعضاء كميسيون رسيده اينست كه تقديم مجلس شده است ولى بهتر است كه همين جا مطرح بشود و آن ايراداتى كه بنظر آقایان رسيده است مطرح بشود و اصلاحاتى كه مي فرمايند پيشنهاد كنند و مورد توجه آقایان قرار بگيرد و تصويب بشود چون هر چند دفعه كه برود به كميسيون افزوده ميشود اما جناب آقای عميدى نورى اينكه در ماده هفتم فرموديد ارتباط مستقيم بدفع آفات دارد ، نوشته شده است كه اجازه داده شود وزارت كشاورزى عضويت دفتر بين المللى را از نقطه نظر بيمارهاى دام قبول كند اين غير از دفع آفات نبات و حيوان است ؟ برای همان است كه اجازه داده ام كه به آن مجمع ملحق شود اين را استدعا ميكند آقایان موافقت فرمايند كه طرح بشود و ايرادى دارند يا پيشنهادى دارند بفرمايند تا تصويب شود رئيس - ديگر كسى اجازه صعبت نخواسته رأى گرفته ميشود برود در مواد آفانينى كه با ورود در مواد موافقت قيام بفرمايند (مهندسى برخاستند) تصويب نشد . آقای وزير كشاورزى

۸ - معرفى آقای مهندس مشير فاطمى به معاونت وزارت كشاورزى بوسيله آقای وزير كشاورزى (سرتيب اخوى) - بدو اجازه ميخواهم آقای مهندس مشير فاطمى را بسمت معاون پارلمانى وزارت كشاورزى معرفى كنم (نمايندگان - مبارك است) (بيات ماسكو - بهترين انتخابى است كه کرده ايد) بيانانى كه آقایان مي فرمايند به بنده ثابت كرد كه بطور كلى از دستگاه وزارت كشاورزى ناراضى هستند (صحيح است) بنده فرارم اين نبود يعنى فرار اين دولت اين نبود كه به آقایان و مردم و جامعه وعده بدهيم و بگوئيم كه اين كار را ميكند اين كار را ميكند قرامان اين بود كه بكنيم و بعد ارائه بدهيم كه اين كار شد حالا كه آقایان عجله دارند و مى خواهيد مطمئن باشيد و بدانيد كه برنامه چيست بنده برخلاف آن قرارى كه داريم ناچارم كه عرض كنم ما برنامه مان چيست و چه نقشه اى داريم كه وزارت كشاورزى را چه نوع تغيير ميدهيم و اميدواريم كه با اين تغييرات موجبات رضائت جامعه از وضع وزارت كشاورزى آئين شود (مهندس اردبیلی - وحرف هيچكس را هم گوش ندهيد) از وظائف مهم وزارت كشاورزى حفظ دسترئج كشاورزان را ميدانم يعنى معتمد اول آنچه مردم بعمل آورده اند بايد حفظ بكنيم بعد بفكر از پادش باشيم ، حفظ اين محصول يعنى مبارزه با آفات ، برنامه ما اين است كه تمام افرادى كه در وزارت كشاورزى بنام كارمند فنى خدمت ميكند بايد برای اين مبارزه مجهز شوند يعنى تمام مهندسين و كومك مهندسين و ديپلومه هاى كشاورزى اهم از اينكه در دستگاه دفع آفات دامپزشكى يا مهندسى ترويج بازرغاعتى كار ميكند يا عضولا برانوار باشند بايد همه تعليم بگيرند چطور با آفات دام و آفات نباتات مبارزه كنند . مبارزه با آفات دام اينطور است كه بايستي دكتور دامپزشك بايد برود و تشخيص بدهد كه اين بيمارى كوسفند يا كاوچيست وقتى او تشخيص داد شروع بكار با ماست و ديگر دكتور كار ندارد و آن معين دامپزشكها بايد بروند و تزريق بكنند . تعداد اين معين دامپزشكها خيلى كم بود ، افزايش تعداد اينها بنوعى كه در تمام دهات و قراء و قصبات باشند با بودجه مملكت ميسرست ، ما اين راه را پيش ميگيريم كه تمام كارمندان واكسيناسيون و تزريق دادن دوا را تعليم بگيرند و هر وقت در يك نقطه اى يك بيمارى ويك ناخوشى راجع بگوسفند يا كاويدا شد يا اطلاع دادند دكتور دامپزشك ميروند و ناخوشى را تشخيص ميدهد از آن به بعد تمام افراد هر كس

هر كارى دارد كارش را زمين ميكند و اين را يك وظايف دفاع ميدانند و ميروند كومك ميكند و كوسفند ها و كاوها را تزريق ميكند و ناخوشى را از بين مى برند و بعد بر ميگردند سر جاي خودشان (اشاه الله) و به علاوه ما در نظر گرفتيم كه از اهالى هر محل كومك بگيريم و با بعضى از ايلات و عشاير مذاكره كرديم حسن استقبال آنها راديديم بزودى كلاه هاى برای اين كار تشكيل ميشود از فرزندان عشاير كه در حقيقت دامداران اصلى هستند تعدادى را مياوريم در مركز ايل دكتور دامپزشك ميروند واكسيناسيون و كارهاى ساده را تعليم ميدهد از آنوقت اينها با نظر دكتور در موقعيكه يك ابيدمى يك ناخوشى هست دكتور تشخيص داد كه چه دوائى وجه آمبولى بايد تزريق بشود اين افراد همگي با نظر دامپزشكها شروع ميكند بتلقيح و در يك مدت كم عده زيادى كارمند در اين كار مشغول ميشوند و مبارزه ميكند و آفت دام از بين ميروند و بهمين نحو است در مورد آفات نباتى كه تمام كارمندان مجهز خواهند شد روشيكه تا كنون معمول بوده اينست كه مثلا وقتى كه ملخ در فارس مى آمد يك عده كارمند از تهران ميرفت بفارس برای دفع آفات حالا مبارزه با اين نحو خواهد شد كه تمام كارمندان دفع آفات تقسيم خواهند شد بين ولايات و استانها بنسبت خطر هاى كه برای هر ناحيه هست يعنى مثلا سواحل جنوبى ما كه بيشتر در معرض خطر ملخ هست تا اصفهان مأمورين دفع آفت را برای ملخ بيشتر در جنوب خواهيم گذاشت اينها هميشه در جنوب هستند وقتى كه ملخ نيست ساير كارهاى كشاورزى را ميكند يعنى بزارعين تعليمات كشاورزى ميدهند وضع كشاورزى را بهتر ميكند ولى وقتى ملخ ظاهر شد ، يك مثال نظامى ميزنم نظر بسابقه اى كه دارم مثل پاراشوتيست كه در يك ناحيه اى مي ريزد تمام مأمورين انتظامى مكلفند در اينها را بگيرند و اين را از بين ببرند و اگر اينها كافي نشدند كمك مى خواهند و از ساير نقاط كمك مى گيرند مأمورين نظامى ديگر مى آيند با آنها كمك ميكند و اگر اينهم در يك نقطه اى ظاهر شد اطلاع مى دهند بر كز استان پاهرستان و تمام مأمورين بآن نقطه روى مى آورند و اگر عده كافي نشد با اطلاع تهران از استانها و شهرستانهاى ديگر كومك مى گيرند و اين ترتيب در مدت خيلى كمى تمام عواملى كه برای مبارزه هستند دور اينكه عرض كردم مأمورين تقسيم مى شوند بخارج گمان ميكند حالا برای آقایان روشن شد كه اگر مأمورين تا بحال در تهران بودند البته در خارج زودتر برای مبارزه آماده مى شوند و هم اين موضوع ميدهد از آن به بعد تمام افراد هر كس

كه اين اعتبارات دفع آفات صرف هزينه سفر مى شود از ميان خواهد رفت برای اينكه مأمور در تمام اوقات در محل هست و مبارزه ميكند و آن مدتيكه كار ندارد كار كشاورزى ميكند اما جناب آقای عميدى نورى راجع باين مورد مخالفت داشتند و فرمودند كه الزام آور شده است بنده مى خواستم خدمتشان عرض كنم . رئيس - آقای وزير كشاورزى ديگر لايحه مطرح نيست وزير كشاورزى - ببخشيد دكتور شاهكار - بالاخره تكليف اين لايحه چه مى شود ؟ رئيس - دومرتبه بايد خود آقای وزير كشاورزى اصلاح لازم را در لايحه بكنند و به مجلس تقديم كنند آقای وزير كشاورزى فرمايشى داريد بفرمائيد ۹ - معرفى آقای دكتور صدر به معاونت وزارت كشاورزى بوسيله آقای وزير كشاورزى (دكتور جلالى) - با اجازه رياست محترم مجلس شورای ملی و نمايندگان محترم آقای دكتور صدر را كه سابقه مستدى در وزارت كشور دارند و ز صاحب منصبان عالى رتبه هستند بسمت معاونت پارلمانى وزارت كشور معرفى ميكند (بعضى از نمايندگان - بسيار انتخاب خوبى است ، مبارك است) ۱۰ - طرح گزارش كميسيون بودجه راجع با اعتبار انتخابات مجلس سنا و راجع به مجلس سنا رئيس - اعتبار انتخابات مجلس سنا مطرح است و گزارش آن قرائت مى شود (بشرح زير قرائت شد) گزارش از كميسيون بودجه به مجلس شورای ملی (بشرح زير قرائت شد) ماده اول - از تاريخ تصويب اين لايحه قانونى وزارتخانه ها و سازمان برنامه و نگاه راه آهن و بانكها و ساير بنكهاى دولتى و مؤسسات و شر كتهائيكه بسرمايه دولت اداره مى شوند مكلفند كليه آگهيهاى دولتى را برای درج در جرايد مستقيماً به اداره كل انتشارات و تبليغات ارسال دارند و همچنين آگهي هاى كه بهزيه اشخاص بايد بوسيله دولت منتشر شود ماده دوم - دوائر مؤسسات دولتى در شهرستانها مكلفند آگهيهاى دولتى را برای اطلاع فرماندار محل ارسال دارند تا كميسيونى مر كب از فرماندار - رئيس داد گسترى - رئيس دارائى يا قائم مقام آنها آن قسمت از آگهيها كه نشر آن در جرايد مركز ضرورى باشد با اداره كل انتشارات و تبليغات ارسال و بقيه كه بايد در جرايد محل درج گردد بر طبق نظر كميسيون مزبور بين روزنامه هاى كثير الانتشار معلى تقسيم شود ماده سوم - وزارت داد گسترى مكلف است يك نسخه از آگهيهاى بتي و داد گسترى را كه در مجله رسمى نيز بايد درج شود برای نشر در روزنامه كثير - قانونى مجلس شورای ملی پيشنهاد شده آنست كه قبل از آنكه يك همچو تر كزى برقرار شود ارباب جرايد روزنامه نويسان برای بدست آوردن آگهيها و اعلانات مربوط بدستگاههاى مختلفه مراجعه مى - كردند و شرط دفاع از كار اين دستگاه - ها و با حمله بر رؤساي آن دستگاهها را بدست آوردن اين آگهيها قرار مى دهند يك رئيس اداره اى بجای اين كه مثلا وقتش صرف رسيدگى برام سازى بشود ناچار بود كه ارباب جرايد و كسانى را كه مى - خواهند از آن دستگاهها آگهي تحصيل (غلب بر خاستند)

رئيس - كسى اجازه صحبت نخواسته بنا بر اين رأى گرفته شود و چون مالى است برای كسب نظر مشورتى به مجلس سنا فرستاده ميشود ۱۱ - شور اول گزارش كميسيون كشور راجع بتمر كز آگهيهاى دولتى (بشرح زير قرائت شد) گزارش از كميسيون كشور به مجلس شورای ملی رئيس - كسى اجازه صحبت نخواسته است (مهندس فروهر - اجازه مى فرمائيد از همين جا دو كلمه عرض كنم) بفرمائيد مهندس فروهر - اين كار قانونى نمى خواهد دستگامى است مال دولت يك بخشنامه بكنند كه آگهيهاى خودشان را بفرستند تبليغات اين ديگر قانون نمىخواهد اين نظر بنده است دولت بدستگاه خودش به هر روزى ميبوسد كه تبليغات بدهند اين نظر بنده است ديگر قانون نمىخواهد رئيس - آقای مهندس جفرودى مخالفيد؟ (مهندس جفرودى - بلى) بفرمائيد مهندس جفرودى - بنده فلسفه اين تمر كز اخبار را در دست اداره تبليغات و انتشارات واقفا متوجه نميشوم كه مراد چيست اگر مراد اين است كه بوسيله اداره معينى در مواقع حساس بعضى از روزنامه ها از داشتن درآمد محروم باشند و بعضى ديگر در اختيار دولت قرار بگيرند (پرفسور اعلم - لب كلام همين جا است) آقای دكتور اقبال هم نيست (پرفسور اعلم - در شان هيچ دولتى نيست) كه چنين كارى بكنند بنده خواستم از جناب آقای وزير كشور استعفا بكنم كه در اين مورد توضيح بدهند چون بنده تصور مى كنم كه مجلس شورای ملی هم حاضر نباشد كه چنين چيزى را صحه بگذارد اين است كه با اين ماده مخالفم و با ماده دوم هم بيشتر مخالفم كه بعد عرض ميكند رئيس - آقای دكتور پيرنيا موافقيد (دكتور پيرنيا - بلى) بفرمائيد دكتور پيرنيا - علت اين كه چنين قانونى مجلس شورای ملی پيشنهاد شده آنست كه قبل از آنكه يك همچو تر كزى برقرار شود ارباب جرايد روزنامه نويسان برای بدست آوردن آگهيها و اعلانات مربوط بدستگاههاى مختلفه مراجعه مى - كردند و شرط دفاع از كار اين دستگاه - ها و با حمله بر رؤساي آن دستگاهها را بدست آوردن اين آگهيها قرار مى دهند يك رئيس اداره اى بجای اين كه مثلا وقتش صرف رسيدگى برام سازى بشود ناچار بود كه ارباب جرايد و كسانى را كه مى - خواهند از آن دستگاهها آگهي تحصيل (غلب بر خاستند)

تصويب شد ماده اول مطرح است قرائت مى شود (بشرح زير قرائت شد) ماده اول - از تاريخ تصويب اين لايحه قانونى وزارتخانه ها و سازمان برنامه و نگاه راه آهن و بانكها و ساير بنكهاى دولتى و مؤسسات و شر كتهائيكه بسرمايه دولت اداره ميشوند مكلفند كليه آگهيهاى دولتى را برای درج در جرايد مستقيماً به اداره كل انتشارات و تبليغات ارسال دارند و همچنين آگهي هاى كه بهزيه اشخاص بايد بوسيله دولت منتشر شود رئيس - كسى اجازه صحبت نخواسته است (مهندس فروهر - اجازه مى فرمائيد از همين جا دو كلمه عرض كنم) بفرمائيد مهندس فروهر - اين كار قانونى نمى خواهد دستگامى است مال دولت يك بخشنامه بكنند كه آگهيهاى خودشان را بفرستند تبليغات اين ديگر قانون نمىخواهد اين نظر بنده است دولت بدستگاه خودش به هر روزى ميبوسد كه تبليغات بدهند اين نظر بنده است ديگر قانون نمىخواهد رئيس - آقای مهندس جفرودى مخالفيد؟ (مهندس جفرودى - بلى) بفرمائيد مهندس جفرودى - بنده فلسفه اين تمر كز اخبار را در دست اداره تبليغات و انتشارات واقفا متوجه نميشوم كه مراد چيست اگر مراد اين است كه بوسيله اداره معينى در مواقع حساس بعضى از روزنامه ها از داشتن درآمد محروم باشند و بعضى ديگر در اختيار دولت قرار بگيرند (پرفسور اعلم - لب كلام همين جا است) آقای دكتور اقبال هم نيست (پرفسور اعلم - در شان هيچ دولتى نيست) كه چنين كارى بكنند بنده خواستم از جناب آقای وزير كشور استعفا بكنم كه در اين مورد توضيح بدهند چون بنده تصور مى كنم كه مجلس شورای ملی هم حاضر نباشد كه چنين چيزى را صحه بگذارد اين است كه با اين ماده مخالفم و با ماده دوم هم بيشتر مخالفم كه بعد عرض ميكند رئيس - آقای دكتور پيرنيا موافقيد (دكتور پيرنيا - بلى) بفرمائيد دكتور پيرنيا - علت اين كه چنين قانونى مجلس شورای ملی پيشنهاد شده آنست كه قبل از آنكه يك همچو تر كزى برقرار شود ارباب جرايد روزنامه نويسان برای بدست آوردن آگهيها و اعلانات مربوط بدستگاههاى مختلفه مراجعه مى - كردند و شرط دفاع از كار اين دستگاه - ها و با حمله بر رؤساي آن دستگاهها را بدست آوردن اين آگهيها قرار مى دهند يك رئيس اداره اى بجای اين كه مثلا وقتش صرف رسيدگى برام سازى بشود ناچار بود كه ارباب جرايد و كسانى را كه مى - خواهند از آن دستگاهها آگهي تحصيل (غلب بر خاستند)

كنند برای مناقصه ها وغيره بپذيرند و اما شكايه بكنند و شكايه بوزير بشود از اين كه آگهيها بفلانكس داده شده يا نشده و برای اين كه او را تحت فشار قرار دهند و اين آگهيها را از او بگيرند گاهى مقالاتى موافق و مخالف نوشته ميشود و هيچ جريان بگفتاد و اتمى را در مملكت ايجاد کرده و برای اين بود كه آمدند و اين تمر كز را برقرار كنند خود بنده سالها در دستگاه دولت در اين جريانات بعد از شهر يور مواجه با يك همچو گرفتارى بودم كه در اداراتى كه تحت نظر بنده بود بهر كس آگهي داده ميشد كسان ديگر ناراضى ميشدند و بر رؤساي آن ادارات و مسئولين آن ادارات حمله مى كردند و بالاخره هر رئيس اداره اى مجبور بود كه يك دسته بندي در جرايد برای خودش درست بكنند و يك تشكيلاتى بوجود آمده بود كه برای دستگاه دولت ايجاد ناراحتى كرده بود بنظر بنده برای جلو گيرى از اين فساد با تجارى كه از اين امر دارم اينرا بسيار يك امر ضرورى و لازم ميدانم (صحيح است) رئيس - آقای بهبهانى مخالفيد ؟ (بهبهانى - بلى) بفرمائيد بهبهانى - بنده قبول دارم كه اين كار و اين عمل مربوط بدولت جناب آقای دكتور اقبال يا دولت گذشته نيست و اين كار را مدت هاى مديدى است كه عملا انجام ميدهند ميخواستم عرض كنم كه اين را در زمان دولت آقای دكتور مصدق انجام دادند و بهتتش اين بود كه روزنامه هاى كه بفتح مردم صحبت مي كردند با آنها آگهي داده شود و آنها مجبور بتعطيل بشوند (پرفسور اعلم - حالا ميخواهند كار آقای دكتور اقبال كنند) بنده فرمايشات جناب مصدق را اجرا كنند) بنده فرمايشات جناب آقای دكتور پيرنيا را هم قبول دارم تا يك اندازه اى ولى ميخواستم اينجا عرض بكنم كه جناب آقای دكتور پيرنيا اين بدتر است يا اينكه آگهي بدهند بر روزنامه هاى كه طرفدار خودشان هستند و آن روزنامه هاى كه بطرفدارى مردم حرف ميزند بتعطيل كنند بنده خيال مى كنم اگر مقايسه بكنيم (دكتور پيرنيا - بوسيله ادارات هم همين كار را ميكند) اين دو تا را مى بينيم كه سردار اين كار بسيار حقيق تر و بيشتر از آن است چون معمولاً ماديه ايم و بنجر به نيات شده است كه دولتها آگهيها را بر روزنامه هاى مى دهند كه بفتح خودشان و بضرر مردم باشد (احسن)

رئيس - آقای دكتور سيد امامى موافقيد (دكتور سيد امامى - بلى) رئيس - بفرمائيد دكتور سيد امامى - بنظر بنده اين لايحه بسيار خوب است اين جريانى كه جناب آقای بهبهانى فرمودند بالاخره فرق

نمی کند اینها هر دو شان مؤسسه دولتی هستند چه بوسیله اداره تبلیغات باشد چه بوسیله وزارت خانه های بشادین کارمتر کر شود در یک محل و این ارباب جراید با ادارات مختلف و وزارت خانه ها سروکار نداشته باشند بهتر است اداره تبلیغات بوضع آنها آشناست و بهتر میتواند توزیع کند اما يك موضوع دیگر قابل تذکر است و آن موضوع قیمت آگهی هاست بنده می خواستم این راعرض کنم که قیمت آگهی ها فوق العاده است خیلی زیاد پول میگیرند مخصوصاً از مؤسسات دولتی روی این مسئله باید يك فکری کرد که این قضیه حل بشود تا اینکه ارباب جراید مستقیماً سروکار با اداره تبلیغات داشته باشند پس بنظر بنده لایحه فملى خوب است بنده با اینکه خودم اهل مطبوعات هستم و ممکن است که مطابق مذاق من نباشد اما از نقطه نظر پرنسب از نقطه نظر تشکیلات خیلی بهتر است که متمرکز باشد (صحیح است)

رئیس - آقای ذوالفقاری

معاون نخست وزیر (ناصر ذوالفقاری) - گمان میکنم که در این لایحه تنها کسی که حق بود از آن دفاع کند جناب آقای عبیدی نوری بودند (همیدی نوری - بنده واقفم) آقایان ذکرانی فرمودند که چرا تمركز پیدا بشود بهتر است بنده خواستم عرض کنم که در اصل دستگاههای دولتی هم اش یکی است اگر قرار باشد وزارت خانه ها این آگهی ها را تقسیم بکنند با اداره تبلیغات تقسیم بکنند هر دو یکی است آن نگرانی که آقایان دارند ممکن است مسائل سیاسی در دادن آگهی دخالت داشته باشد این را خواستم عرض کنم که در تمام مملکت حتی روسای ادارات این کار را ممکن است بکنند و یک رئیس اداره این عمل را انجام بدهد بنابراین تمركز این آگهی ها در اداره ای با اسم اداره تبلیغات خیال میکنم بضرر نباشد بلکه بفتح مملکت باشد يك موضوعی را هم می خواهم عرض کنم که برای دولت فملى روزنامه موافق و مخالف وجود ندارد و آگهی هامتاسب تقسیم می شود بین تمام جراید و این را بنده حضور آقایان قول میدهم تا حالا این طور عمل شده است و از این ببعده خواهد شد

رئیس - ماده دوم قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده - دوم دوائر مؤسسات دولتی در شهرستان ها مکلفند آگهی های دولتی را کمیسیونى مرکب از فرماندار محل ارسال دارند تا کمیسیونى مرکب از فرماندار و رئیس دادگستری و رئیس دارائی یا قائم مقام آنها آن قسمت از آگهی ها که نشر آن در جراید مرکز ضروری باشد با اداره کل انتشارات و تبلیغات ارسال و بقیه که باید در جراید محل درج گردد بر طبق نظر کمیسیون

من بود بین روزنامه های کثیرالانتشار مجلى تقسیم شود

رئیس - آقای مهندس جعفرودى - بنده از جناب آقای ناصر ذوالفقاری معاون نخست وزیر که سابقه پارلمانی دارند بوقیقه بنده يك مردبى نظر و شایسته ای هستند (صحیح است) و مورد علاقه نام و تمام مجلس شورای ملی هستند (صحیح است) استدعا میکنم سر نوشت رکن چهارم مشروطیت را با بی نظری و شخصیت خودشان توأم نکنند امیدوار هستم که ایشان سالها در رأس اداره تبلیغات باشند و اداره تبلیغات بخوبی اداره شود ولی باین امید نمی شود يك قانونی در مملکت وضع کرد مطبوعات کشور را که باید گفت در مواقع حساس ضامن استقلال و امنی مملکت هستند چهارچنین سر نوشتی کرد (موسوی - سر نوشت تازه ای نیست) مجلس شورای ملی همانطور که بارها در عمل ثابت کرده است باید حافظ حقوق مردم باشد و بهیچوجه نباید بلوایی را بدهد که خدای نا کرده روی یکی از ارکان مشروطیت را فتلج کند (صحیح است) اینکه بنده از جناب آقای دکتر پیرنیا هم پدیشان در یش میز ریاست حافظ حقوق و استقلال مردم بودند توجهشان را باین نکته جلب میکنم که ایشان باید همان رویه را ادامه بدهند بین این دو نظر که رئیس اداره ای احیاناً از يك روزنامه نویس بدی تحت فشار قرار بگیرد و اینکه روزنامه های مملکت روز کاری بدست يك دولت بدت تحت فشار قرار بگیرند باید فرق اساسی قائل شد و بهیچوجه نباید رویه يك عده معدودی موجب شود که قانونی وضع شود اینها مسائلى است که باید از هم تفکیک کرد در موضوع ماده دوم اختیار می دهند فرماندار باید تصدیق کرد که بعضی از ما مورین در ولایات حقیقه اعمال نظرمی کنند و بسیار بد هستند حالا اگر شما بخواهید باین ما مورین يك چنین اختیاری بدهید که دوسه تا روزنامه که در محل هست و یکی از آنها جرات و جسارت بکنند و از منافع مردم در يك موقع حساسی دفاع بکنند باین ترتیب و بموجب قانونی که از مجلس شورای ملی می گذرد از مزایای آگهی ها محروم بشود این بنظر بنده يك خطری است برای مشروطیت بنده خواستم تقاضا بکنم از جناب آقای ذوالفقاری که همان طوریکه رویه همیشگی شان هست و مردم بی طرفی هستند اجازه بدهند که این لایحه تعدیل بشود و اصراری در تصویب آن نوزند و از مجبوبیتی که در بین آقایان نمایندگان دارند در این مورد استفاده نکنند (صحیح است)

رئیس - آقای عبیدی نوری

عمیدى نوری - بنده يك تاریخچه ای عرض میکنم راجع باین لایحه شان نزون این لایحه مبارزه حکومت دكتر مصدق بر علیه شخص بنده بود .

روزنامه داد مبارزه میکرد با دكتر مصدق و آگهی های هم داشت از وزارت دادگستری وزارت دادگستری کمیسیونى تشکیل می دهد و روزنامه های کثیرالانتشار را تشخیص می دهد و ه تا روزنامه کثیرالانتشار تشخیص داده بود باختر امروز و اطلاعات کیهان داده شده آگهی های وزارت دادگستری در این پنج روزنامه منتشر میشد من که مبارزه میکردم جزء پیغام هائیکه دكتر مصدق داد گتم من میگویم آگهی های ترا قطع کنند من گفتم که مبارزه با جان و مال است وقتی آدم دارای عقیده ای است این حرف ها سرش نمی شود ایشان آمدند و آخر حکومتشان این لایحه را وضع کردند که آگهی های بنده را ندهند بنده بمبارزه خودم ادامه دادم مشروطیت هم سر جایش ماند مبارزه در راه مشروطیت از نظر رکن چهارم مشروطیت که اسمش مطبوعات است نباید برای آگهی های روزنامه ها باشد این حرف یعنی چه ؟ (احسن است) بدلیل اینکه الان هم بنده واقماً تشکر میکنم از این جناب آقای ذوالفقاری من ندیدم که ایشان با اینکه بنده در دولت گذشته مغالطه هم با لایحه میکنند بنده ندیدم که کثیرالانتشار نیست بنده اینجا سر یکا از پشت تریبون عرض میکنم که در روزهای توری بود که همه مطبوعات با ایشان ارادت دارند و احترام میکنند دارند و ایشان نهایت بی نظری را دارند اینست که بنده معتمد با تمام این معایب از نظرداری تمركز کار در تبلیغات صحیح است بهمان دلیل که جناب آقای دکتر پیرنیا معاون وزارت دارائی بودند خودشان تماس داشته اند و این چیز ها را دیده اند اما اینکه شما می فرمائید اشکال را بطور دیگری رفع فرمائید شاید فرصت مناسبی بهتر از این نباشد که تعریف روزنامه کثیرالانتشار را روشن کنید چیست چون اینکه نگفته است که بيك روزنامه بدهند مخصوصاً جناب عالی از روزنامه های محلی هيچ اجبار ندارد آن کمیسیونى که تشکیل شد بيك روزنامه بدهد و روزنامه های محلی هيچطور اداره تبلیغات و انتشارات هم نباید بيك روزنامه بدهد مگر بی روزنامه های کثیرالانتشار شما برای اینکه این موضوع روشن شود فرمائید که روزنامه کثیرالانتشار چیست (بگنفر از نمایندگان - تعریفش مشکل است) بلى مشکل است ولی اگر در این لایحه تعیین کنید که روزنامه کثیرالانتشار چیست مشکل حل میشود اگر تعریف کاملی پیدا کردید برای اینکار این خودش يك ضامن اجرائی است برای اینکار گوايیکه بنده معتمد این يك فرضی است بملاوه من معتمد که هر روزنامه ای دارای يك عقیده ای است يك روزنامه اگر

توقیف هم بشود بزندان هم برود باید مبارزه اش را بکنند و مشروطیت هم نباید با دادن آگهی معاوضه شود این است که بنده معتمد که این لایحه خوب است و این نگرانی جناب عالی اگر مطالعه کرده باشید مورد ندارد چون نوشته است روزنامه های کثیرالانتشار محلی بنابراین در رشت شما ممکن است بروزنامه فکر جوان بدهند و بروزنامه های دیگر هم بدهند چون روزنامه های کثیرالانتشار محلی است

رئیس - پیشنهادی رسیده است که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم لایحه راجع بنشر آگهی های دولتی از دستور خارج شود

رئیس - پیشنهاد خروج از دستور همان پیشنهاد سکوت است بنا بر این آقای فرود توضیح خودتان را در پنج دقیقه بدهید

فرود - بعقیده بنده يك مطلب بسیار اساسی را جناب آقای مهندس فرود در بیان امر بمرض مجلس رساندند و آن اینست که اصلا وزارت راه و سایر وزارتخانه ها آگهی های خود را بکی بدهند این چه ربطی به مجلس دارد؟ آقای نخست وزیر میتوانند دستور بفرمایند که آقای وزیر راه آگهی ها بابتان را بفرستید با اداره تبلیغات با سایر آقایان (يك نفر از نمایندگان - منع قانونی ندارد) منع قانونی که ندارد (دكتر پیرنیا - این در شان مجلس نیست) ما را مجبور کردند که موافق و مخالف صحبت کنیم این اصلا شأن مجلس در است (احسن است)

رئیس - آقای اردلان

اردلان - اولاً مخالفت با نظر جناب عالی نیست برای اینکه هیچوقت نمی خواهم مغالفتی بکنم برای اینکه با منات صحبت میفرمائید نمی خواهم مخالفت با نظریه تان کرده باشم اینکه میفرمائید قانون نمی خواهد خودتان میدانید که سازمانهاى هست خوب نمی خواهم بگویم که اطاعت نمی کنند ولی گوش بحرف دولت نمی دهند ولی قانون را مجبور هستند اطاعت کنند اما اینکه گفته شد بیض میشود یا چطور این را خواش میکنم آقایان مخالفین توجه فرمائید اگر دولت مایل باشد بيك روزنامه یا دو روزنامه بک بکنند محتاج با اعلان نیست اعتبار بعضی دارد سایل متعدده دارد که به آنها كك بکنند پیشنهاد های آنها را قبول میکند رفقای آنها را سر کار میگذارد آنقدر راه هست که این چهار شاهی اعلان قابل مذاکره نیست (جعفرودى - مجلس هم مربوط نیست) بنابراین تادولتی طرف اعتماد مجلس هست همان دولت حق دارد در این کار هم تمركزی بدهد اگر اشتباهی بکنند مجلس هست میتواند سؤال

بکنند استیضاح بکنند بنظر بنده این مسئله را آنقدر مهم تلقی کردن که این واقعا می تواند دولت را بنگهدارد یا بنده از این مبالغه است

رئیس - آقای دكتر پیرنیا مخالفید ؟ (دكتر پیرنیا - بلى قربان) پیشنهاد سکوت است فقط يك نفر میتواند صحبت کند بنا بر این باید رأى گرفت اجازه بدهید رأى بگیریم شورای هم هست و بعد بکمیسیون میرود آقایانی که با پیشنهاد سکوت موافقت قیام کنند (چند نفر برخاستند) تصویب نشد . ماده سوم قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده سوم - وزارت دادگستری مکلف است يك نسخه از آگهی های ثبتی دادگستری را که در مجله رسمی نیز باید درج شود برای نشر در روزنامه کثیرالانتشار مستقیماً با اداره کل انتشارات و تبلیغات ارسال دارند و در شهر ستانها نیز طبق ماده دوم عمل شود

رئیس - يك پیشنهادی هم دارد که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید که تبصره ذیل بماده سوم اضافه شود

تبصره - روزنامه کثیرالانتشار روزنامه ای است که متجاوز از دوسا بطور مرتب انتشار یافته باشد

مرآت اسفندیاری

رئیس - ماده چهارم قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده چهارم - وزارت خانه ها اداره کل انتشارات و تبلیغات و کلیه مؤسسات و دستگاههای دولتی و امور اجرای این لایحه قانونی میباشند

رئیس - چون کسی اجازه صحبت نگواسته است و پیشنهاد دیگری هم رسیده لایحه برای شور دوم بکمیسیون فرستاده میشود

۱۲ - شور اول گزارش کمیسیون راه راجع باحداث و نگهداری خطوط ارتباطی کشور

رئیس - گزارش کمیسیون راه مطرح است و قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون راه به مجلس شورای ملی

کمیسیون راه در جلسه ۶ بهمن ماه ۱۳۳۰ لایحه شماره ۱۰۵۱۹ - ۵۸ از ۳ دولت راجع باحداث و نگهداری خطوط ارتباطی کشور و رفع نقائص موجوده بر نامه ده ساله راه سازی منضم بآن را با حضور آقای وزیر راه مطرح و با اصلاحاتی تصویب نمود اینك گزارش آنرا بشرح بیوست مجلس شورای ملی تقدیم می دارد

مخبر کمیسیون راه مهندس سعید هدایت

قبل اول - ساختن و نگهداری خطوط ارتباطی

ماده ۱ - وزارت راه مکلف است راههای مندرج در فهرست بیوست را بتدریج ساخته و نگهداری نماید و چنانچه هر آتیه بجهت فنی لازم شود در مسیر و ساختمان آن ها تغییراتی بعمل آید یا ساختمان راه جدیدی بر حسب احتیاجات روز ضرورت پیدا کند پس از تصویب کمیسیون راه مجلسین و در صورت تعطیل مجلسین با تصویب هیئت دولت اقدام نماید

تبصره ۱ - مقررات این قانون شامل خطوط آهن تهران بتبریز و قطور واقع در سرحد ترکیه و گرمسار بشهد و قم بیزد و کرمان که در دست اقدام یادر برنامه پیش بینی شده است می باشد

تبصره ۲ - چنانچه کمیسیون راه مجلسین با اطلاع از برنامه وزارت راه در تقدم و تأخر ساختمان راه بخصوصی موافق با انجام برنامه در آن سال نمی باشند نظر خود را در ظرف يكماه بوزارت راه اعلام و طبق آن عمل خواهد شد

ماده ۲ - وزارت راه مکلف است در حین احداث خطوط مواصلاتی و تأسیسات مربوطه بدان نکات فنی اقتصادی نظامی جهانگردی را کاملاً رعایت و بطوری عمل نماید که حتی المقدور باعث تغییر وضع اساسی و خسارت با ما کن مذکور در ذیل نگردد :

قبرستان های دائر - ابنیه تاریخی - زمین های محل حفريات از لحاظ باستان شناسی مساجد و مشاهد متبر که مورد احترام عموم مدارس قدیمی و جدید - محوطه عمل کارخانه ها تا حدود و حریم آنها - درختان که سنال و جنگلهای و اشجار صنعتی - اراضی مورد اکتشاف و عملکرد و استخراج معادن محوطه بیمارستانها و ابنیه بهداشتی

تبصره ۱ - تخريب مساجد و مشاهد متبر که کوزارت تکام عموم است بکلی ممنوع است

تبصره ۲ - وزارت راه مکلف است عمل راه داری و تعمیرات راهها را بتدریج طبق اصول فنی جدید مکانیزه نموده از محل کمکهای خارجی یا نامی در بودجه سالیانه خود واحدهای مکانیکی تهیه و آتیه نامه مربوطه بدان را که شامل تهیه وسائل تعلیم و تربیت راننده و مکانیسین و غیره و ساختمان راهدارخانه ها و سایر ضروریات مربوطه بوده تهیه بتصویب هیئت دولت رسانده و موقع اجرا گذارد

ماده ۳ - دولت مکلف است برای تربیت مملی مهندسین ایرانی بطوریکه آخرین اطلاعات و معلومات جدید راه سازی را فرا گیرند در تمام خطوط و قطعات ساختمانی که قبلاً بانظرات مهندسین مشاور خارجی از محل اعتبارات هفتساله دوم ساخته میشود در هر قطعه همچنین در ادارات مرکزی مهندسین مشاور خارجی و لا بر اتوا راه تمداد کافی مهندسین استخدام و بکار گمارد بطوری که پس از خانمه قرارداد فملى مهندسین خارجی وزارت

راه مجهز شود کراساً عملیات راه سازی این برنامه را انجام دهد

تبصره - وزارت راه و سازمان برنامه اعتبارات لازم جهت استخدام این قبیل مهندسین را از محل اعتبارات راه سازی تأمین خواهند نمود

فصل دوم تصرف اراضی و اماکن جهت احتیاجات وزارت راه

ماده ۴ - وزارت راه مجاز است اراضی و اماکنی لازم برای رفع احتیاجات فنی خود را بمنظور ایجاد و توسعه اصلاح و تکمیل بهره برداری و حفاظت فرودگاهها - خطوط آهن - ایستگاهها - بنادر - راههای شوسه و ساختمانهای وابسته بآنها نشانه گذاری و بارعایت مقررات این قانون تصرف نماید

الف - پس از تصویب نقشه و نشانه گذاری روی زمین و مقارن با تصرف اراضی و اماکنی مورد احتیاج اداره مربوطه وزارت راه با مطالعات کافی و تحقیق از مطنه این محلی و کار شناسان و فرماندار و یا بخشدار عنداللزوم جلب نظر یکی از کارشناسان رسمی محلی دادگستری بهای عادلانه سه ماهه قبل از نشانه گذاری اراضی را تعیین نموده بمالك پس از مراجعه ابلاغ مینماید و در صورت موافقت مالك با بهای تعیین شده قیمت آنرا بارعایت ماده ۱۷ این قانون پرداخت و سند انتقال اراضی بنام وزارت راه تحصیل میکنند

ب - در صورت عدم توافق مالك با بهای تعیین شده از طرف وزارت راه مالك مکلف است در ظرف يكهفته از تاریخ ابلاغ مذکور در قسمت الف بکی از کارشناسان رسمی محلی دادگستری را انتخاب و بوزارت راه کتباً معرفی نماید در اینصورت وزارت راه بخواهد خود باید در ظرف يكهفته یکی از کارشناسان رسمی دادگستری را انتخاب و کارشناسان طرفین را دعوت نماید که در ظرف يكماه بهای سه ماهه قبل از نشانه گذاری اراضی را تعیین کنند نظر اتفاقی کارشناسان برای مالك و وزارت راه قطعی و غیر قابل اعتراض است و در صورت عدم حصول توافق بین کارشناسان بقاضای یکی از طرفین که باید منتهای تابه عمل پس از انقضای يكماه مذکور در این بند بعمل آید رئیس دادگستری محل کارشناس ثالثی را از بین کارشناسان رسمی محلی انتخاب و بطرفین اعلام می نماید هیئت کارشناسی باید منتهاد در ظرف يكماه از تاریخ ابلاغ بکارشناس ثالث بنظر خود را بدهد نظر اتفاقی با اکثریت کارشناسان برای طرفین قطعی و غیر قابل اعتراض خواهد بود

تبصره - در صورتیکه مالك بهای تعیین شده وزارت راه تسلیم نشد در ظرف يك هفته کارشناس خود را انتخاب نماید و همچنین در صورتیکه کارشناس انتخابی مالك در ظرف يك ماه نظر ندهد در صورتی که پس از حصول توافق بین کارشناسان طرفین هیچك بعدا گستری برای انتخاب کارشناس مشترك در ظرف يك هفته مقرر

در این بند مراجعه ننماید نظر کارشناس وزارت راه قطعی و در صورتیکه کارشناس مالك جز در مورد قوه قهریه (فرس ماژور) حاضر نشده یا از اظهار نظر در مدت يكهفته با توافق کارشناس مشترك اقدام کند خودداری نماید نظر اتفاقی کارشناس مشترك و کارشناس وزارت راه قاطع و مالك حق هیچگونه اعتراضی را در آن نخواهد داشت

ماده ۵ - بهای اراضی موات و اراضی متعلق بملک بملک پرداخته نمی شود لیکن اگر اشخاصی اعم از زارع و غیر زارع در اراضی دولت مالك اعیانی و اشجار و محصول زراعتی یا بارشاه باشند بهای آن بشرح اینقانون پرداخت خواهد شد

تبصره - هرگاه ملك مورد تصرف وقف یا نك یا حبس یا نذر باشد و متولی مخصوص نداشته باشد بهای آن بباداره اوقاف محل تسلیم میشود که طبق ماده ۹۰ قانون مدنی اقدام نماید

ماده ۶ - وزارت راه باید بهای مورد معامله را ضمن تنظیم سند انتقال در دفتر اسناد رسمی نقداً بپردازد و کتباً بپردازد و هر گاه بهای مورد معامله زائد بر سیصد هزار ریال باشد و بعلی پرداخت بهای آن میسر نگردد وزارت راه میتواند قرار تأدیه آن را با قسط ماهیانه که از ۱۱ سال تجاوز ننماید بامالكین بدهد

ماده ۷ - حریم راهها و راه آهن و فرودگاه ها که برای حفاظت و نگهداری و توسعه و بهره برداری لازم است بانوجه بمقتضیات فنی تعیین و بارعایت مقررات این قانون بتصرف و تملك وزارت راه مستقر خواهد شد و بهرحال در راهها کمتر از ۵ متر از لبه خارجی نهر طرفین جاده و در راه آهن کمتر از ۱۷ متر از محور خط آهن از دو طرف و در فرودگاهها کمتر از میزان مقرر در مقررات بین المللی نخواهد بود

ماده ۸ - در مورد املاکی که تا تاریخ اجرای این قانون بتصرف وزارت راه در آمده و مالكین برای مطالبه بهای آن به مراجع قضائی یا وزارت راه و ادارات تابعه آن مراجعه نموده و بهای آن پرداخت نگردیده یا نسبت به باین طریق توافق نشده بطریق زیر اقدام خواهد شد :

الف - مالكین اراضی و اعیان بایستی در ظرف ۱ سال از تاریخ اجرای اینقانون کتباً با ارسال رونوشت گواهی شده مدارك مثبت مالکیت بوزارت راه مراجعه نموده و ضمناً یکی از کارشناسان رسمی محلی دادگستری را بعنوان کارشناس اختصاصی خود معرفی نمایند در صورتیکه مالکیت بلامعارض باشد وزارت راه در ظرف ۱۰ روز پس از وصول نامه مالك یکی از کارشناسان رسمی محلی دادگستری را بنوبه خود معرفی خواهد کرد

کارشناسان طرفین باید در ظرف يك ماه از تاریخ ابلاغ انتخاب ایشان از طرف

وزارت راه بهای عادلانه اراضی و اعیانی را در ۳ ماه قبل از تصرف تعیین و بطرفین کتباً اطلاع دهند نظر اتفاقی کارشناسان طرفین قاطع و غیر قابل اعتراض است .

بدر صورت عدم حصول توافق بین کارشناسان باید مقرر شود نظر کارشناسان در مدت مقرر مالک باید منتظر طرفین هفته از انقضای یک ماه مقرر در بند الف به دادگستری محل مراجعه و تقاضای انتخاب کارشناس مشترک این نماید .

از تاریخ ابلاغ انتخاب بکارشناس مشترک هیأت کارشناسی باید در ظرف یک ماه بهای عادلانه ۳ ماه قبل از تصرف اراضی و اعیانی را تعیین و بطرفین کتباً اطلاع دهند .

نظر اکثریت کارشناسان اراضی و غیر قابل اعتراض است .

ج- در صورت عدم مراجعه مالک در ظرف یک هفته بعد از کسری معلوم در صورت استنکاف کارشناس اختصاصی مالک از دادن نظریه در مورد بند الف این ماده نظر کارشناس وزارت راه در صورتیکه کارشناس اختصاصی مالک جز در مورد قهریه (فرس ماژور) از شرکت یا از دادن نظریه در مورد بند ب خودداری نماید نظر اتفاقی کارشناس مشترک وزارت راه قاطع و غیر قابل اعتراض خواهد بود .

د- وزارت راه مکلف است بهای تعیین شده بشرح این قانون و یا توافق شده قبل از این قانون را با اضافه صدی ۵ سود سالیانه از تاریخ تصرف منتها در ظرف دو سال با قسط مساوی بمالك پرداخت و سند رسمی تملك را تنظیم نماید .

ماده ۹- هر موردی که در این قانون کارشناس رسمی ذکر شده در صورتیکه کارشناس رسمی در محل نباشد از وجود کارشناسان معالی استفاده خواهد شد .

ماده ۱۰- وزارت راه مکلف است اراضی و اعیانی خود را که بموجب این قانون و قوانین سابق تصرف نموده به ثبت برساند و تملك نماید .

ماده ۱۱- وزارت راه مأمور اجرای این قانون در کلیه مؤسسات تابعه خود بوده و آن قسمت از قوانین قبلی که مغایر مواد این قانون باشد در قوه تالیفات لغو است .

ماده ۱۲- وزارت راه بانوجه با هیئت راه ها از حیث عبور و مرور در درجه اول شاهراهها و در درجه دوم راههای استانی را و سازی اسفالتی خواهند نمود .

گزارش از کمیسیون دادگستری به مجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۵ خرداد ماه ۲۶ لایحه مربوط با احداث و نگهداری خطوط ارتباطی کشور را با

حضور آقای وزیر راه و قبل وزارت دادگستری مورد رسیدگی قرار داده و قسمت های حقوقی آن را تصویب و اینک گزارش آن را در تأیید خبر کمیسیون راه تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون دادگستری - عمیدی نوری

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای مرآت استغذاری

مرآت استغذاری - پیشنهادی که بنده در لایحه نشر آگاهی ها دادم چون پیشنهاد بنده مطالعه نشده و عقیده مندم که پس میگیرم .

رئیس - مانعی ندارد چون کلیات کسی اجازه صحبت نخواستند باید ورود در مواردی بگیریم آفایانی که با ورود در مواد موافقت قیام کنند (اکثر برخواستند) تصویب شد ماده اول قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱- وزارت راه مکلف است راه های مندرج در فهرست پیوست را بتدریج ساخته و نگهداری نماید و چنانچه در آتیه بجهت فنی لازم شود در مسیر و ساختمان آنها تغییراتی بعمل آید یا ساختمان راه جدیدی بر حسب احتیاجات روز ضرورت پیدا کند پس از تصویب کمیسیون راه مجلسین در صورت تعطیل مجلسین بانصوب هیئت دولت اقدام نماید .

تبصره ۱- مقررات این قانون شامل خطوط آهن تهران به تبریز و قطرو واقع در سرحد ترک و کوه گرسار بشهد و قم بیزد و کرمان که در دست اقدام یا در برنامه پیش بینی شده است می باشد .

تبصره ۲- چنانچه کمیسیون راه مجلسین با اطلاع از برنامه وزارت راه در تقدم و تأخر ساختمان راه بخصوصی موافق با انجام برنامه در آن سال نباشد نظر خود را در ظرف یک ماه بوزارت راه اعلام و طبق آن عمل خواهد شد .

رئیس - آقای بهبهانی مخالفید بفرمائید

بهبهانی - در این ماده اول يك عبارتی هست که بنظر بنده مناقات دارد با عمل مجلس و آن اختیار دادن بوزارت راه است که اینجا نوشته است چنانچه در آتیه بجهت فنی لازم شود در مسیر و ساختمان راهها تغییراتی بعمل آید یا ساختمان جدیدی پس از تصویب کمیسیون راه مجلسین و در صورت تعطیل مجلسین با تصویب هیئت دولت اقدام نماید

رئیس - منظور تعطیل تابستانی است

بهبهانی - بنده خیال میکنم که این را بایستی از اینجا حذف کرد برای

اینکه اگر راه ضرورت پیدا کند در عرض چهار روز و پنج روز و سه روز این ضرورت ایجاب نمی کند که مجلسین نباشند و کمیسیون ها نباشند و ضرورت ایجاب کند که راه جدیدی احداث شود یا راه آن را منسوخ یا تغییر بدهند از این جهت بنده خواستم استدعا کنم در این ماده اول این تصویب هیئت دولت را بردارند

رئیس - آقای امیدسالار موافقت می کنید ؟

(امیدسالار - بنده پیشنهاد دادم) آقای دکتر مشیر قاطمی موافقت می کنید ؟ (دکتر مشیر قاطمی - بلی موافقت) بفرمائید

دکتر مشیر قاطمی - بنده چون در ماده اول میتوانم استفاده کنم و درباره کلیات هم يك عرضی بکنم می خواستم از جناب آقای سر لشکر انصاری وزیر راه تقاضا بکنم که حالا که این قانون مطرح است و انشاء الله تصویب میشود يك اقدامی بفرمایند در نگهداری این راهها هم واقف اقدام شود بنده تشکر میکنم از ایشان چون شنیده بودم در هفته گذشته دستوری داده بودند و راهها را متوقف کرده بودند بنده با ایشان تذکری دادم و اتفاقاً در قسمت جنوب خودشان تشریف بردند و دستور شروع مجدد را دادند استدعا می کنم که بنده از حضورشان دارم این است که این مطالعاتی که در بعضی از قسمت های دیگر راجع براه میشود ایشان اینقدر پای بند این مطالعات نباشند بدلیل اینکه این سفری که این دفعه باصفهان رفتن يك کسی يك حرفی به بنده زد بدینست که حضورتان عرض بکنم میگفت این راه اصفهان را شما چرا نمی سازید ؟ گفتم که دارند مطالعه می کنند گفت آقای این راه تهران بشمیران را چند سال است ساخته اند کی ساخته شده است ؟ گفتم زمان علی حضرت فقید گفت مطالعه کرده اند گفتم که گفت ۱۷ سال است در این راه کامیون های بیست تنی سی تنی رفت و آمد میکنند هیچ عیبی هم نگرفته است چون زیر سازی خوب شده خاک هم در لابراتوار نرفته آنوقت جان موام و از این حرف ها هم نبود اینست که بنده استدعا میکنم زیاد زیر بار این حرف ها نرویم نمونه اش همین راه بین تهران و شمیران که ۱۷ سال است ساخته شده است و رو کشت هم عوض نشده است و آب و ذهاب هم بمنتهی درجه است برای اینکه زیر سازی خوب است اگر زیر سازیش خوب باشد احتیاج باین حرف ها نیست در صورت تعطیل مجلسین البته همانطور که جناب آقای رئیس فرمودند منظور تعطیل تابستان است که باید قید شود روی هم رفته استدعا می کنم بنده این است که يك کاری بکنیم که این راهها درست بشود برای اینکه اگر راهها درست شد همه چیز درست میشود یعنی خواربار ارزان میشود رفت و آمد ارزان میشود و احتیاج نداریم که تمام مردم هر روز بیایند به طرف تهران وقتی راه درست شده

آدم پنج ساعت از اینجا میرود و با صفهان دیگر دلیلی ندارد که تهران باشند و از هجوم جمعیت هم در تهران جلوگیری میشود و ضمناً تأیید بفرمائید که این دستوری که صادر فرموده اید بوقوع اجرا گذاشته شود

رئیس - آقای تیمورتاش

تیمورتاش - برای بنده اقتضای فرصت اجباری شد چون يك تبصره ۲ دارد این ماده که این برنامه ای که بیوست این قانون هست ، میخواستم ببینم که این برچه پایه و چه بنانی استوار است ؟ این را اگر عنایتی میفرمودند که این برنامه که باید الا هم فالاهم باشد برچه پایه و بنانی است ما متشکر میشدیم بدلیل اینکه بنظر ما هر کس خیال میکند راه خودش از همه محترمت و این هم يك طبیعت و غیره بشری است جای گفتگو هم نیست جای بحث و ایراد هم نیست البته جناب عالی هم که ناظر بر تمام کشور هستید يك جور دیگر فکر میکنید بنده هر چه بخواهم دلیل بتراشم که راه نیشابور بیکادر از همه راههای دنیا بهتر است جناب عالی متقاعد نمیشوید می خواهم بفهمم بنانی که آقای فرمائید برچه پایه است

رئیس - آقای وزیر راه

وزیر راه - جناب آقای تیمورتاش آنظوری که جناب عالی انتظار داشتید در گذشته هیچ وسیله ای نبود که میزان حمل و نقل در يك جاده معلوم شود و خوشبختانه حالا دستگاه هائی رسیده که بانصب آن دستگاهها در جاده میتوان بسهولت میزان حمل و نقل را در هر جاده تعیین کرد امیدوارم که بزودی در تمام شاهراهها و راهها این دستگاه نصب شود و بانعین میزان حمل و نقل که در آن جاده هست ترتیب تقدم آن داده شود و وقتی که از تصویب کمیسیون راه مجلس گذشت با احداث آن اقدام شود

رئیس - پیشنهادی رسیده است قرائت می شود .

(بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم عبارت در صورت تعطیل مجلسین با تصویب هیئت دولت در ماده حذف شود .

امیدسالار

رئیس - ماده دوم مطرح است قرائت میشود

(بقراردیل خوانده شد)

ماده ۲- وزارت راه مکلف است در حین احداث خطوط مواصلاتی و تأسیسات مربوطه بدان نکات فنی - اقتصادی - نظامی - جهانتگرایی را کاملاً رعایت و بطوری عمل نماید که حتی المقدور باعث تغییر وضع اساسی و خسارت با ما کنه گردد و در ذیل نکرده: قبرستان های دائر - ایینه تاریخی - زمینهای معجل - حفریات از نظر باستان شناسی - مساجد - و مشاهد متبرکه - مورد احترام عموم - مدارس قدیمی و جدید - محوطه عمل کارخانه ها تا حدود حریم آنها - درختان که سنال

و جنگلها و اشجار صنعتی - اراضی مورد اکتشاف و عملکرد و استخراج معادن - محوطه بیمارستانها و ابنیه بهداشتی .

تبصره ۱- تخریب مساجد و مشاهد متبرکه که زیارتگاه عموم است بکلی ممنوع است

تبصره ۲- وزارت راه مکلف است عمل راهداری و تعمیرات راهها را بتدریج طبق اصول فنی جدید مکانیزه نموده و از محل کمکهای خارجی یا تأمین در بودجه سالیانه خود واحدهای مکانیکی تهیه و آتین نامه مربوطه بدان را که شامل تهیه وسائل تعلیم و تربیت راننده و مکانیزین و غیره و ساختمان راهدارخانه ها و سایر ضروریات مربوطه بوده تهیه بتصویب هیئت دولت رسانند بوقوع اجرا گذارد .

رئیس - آقای امیدسالار

امیدسالار - بنده نظرم را بصورت پیشنهاد تقدیم میکنم

رئیس - آقای تیمورتاش

تیمورتاش - عرض کنم که منظور نهائی از تقدیم این لایحه در واقع تحصیل مجوزی است برای وزارت راه که بتواند بدر بدیدرمانی که دامنگیر همه ماست برسد این درد بیدرمان صرفاً شاهراهها و راههایی که خیلی مورد رفت و آمد هست نیست شما میدانید که همه کس بشما بدیده احترام آمیخته با احترام می نگریم برای اینکه کاری که برای ما کردید موجب کمال تشکر و قدردانی و سیاستگزاری است کافی است که توجه بفرمائید که از يك هفته قبل بلیط پیدانمی شود اینست که چون مامعتقد بعسن نیت شما هستیم این حرف را میزنیم شاهراه ساختن البته اساس کارهاست شاهراه ساخته میشود و چیزی که باید اینجا

مورد توجه قرار بگیرد راههای مواصلاتی کوچکتری است که واقفاً این کشور را بهم مرتبط میکند ، بهم میپیوندند و با تشکر از یادداشتی که فرموده اید که بعد از توضیح خواهید داد می خواستم این نکته را مخصوصاً تذکر بدهم و از آقای خواهش کنم که شاهراه را اگر جرأت کنم عرض کنم در مرحله نانی از اهمیت قرار دهید چیزی را که مامیخواهیم این راههای مواصلاتی است و بیشتر عرض بنده ناظر بر این تبصره ۲ است یعنی نگهداری و ساختن راهها ساختن راه مهم نیست نگاهدارش چه بسا مهمتر باشد بدلیل اینکه وقتی که بایستی تحویل دادید تازه اول وقتی است که بایستی مثل طفلی مواظبتش بفرمائید و در این زمینه مخصوصاً جلب نظر جناب عالی را میکنم چه بسا که راهی تمام شده است و تحویل شده است ولیکن در مدت بسیار بسیار کوتاهی بصورتی در آمده که اصلاً قابل استفاده نیست شما همین راه پشت دروازه تهران راه آبدلی را ملاحظه بفرمائید از این راه عکس برداشتند فیلم درست کردند این را بعنوان یکی از شاهکارهای صنعتی نشان دادند من از شما استدعا میکنم با اتومبیلی که بهترین فنر را داشته باشد تشریف ببرید تا همین پشت آبدلی ملاحظه بفرمائید چه موجی پیدا کرده و چه خرابکاری در اینجا شده است در صورتی که هشت نه ماه بیشتر از عمرش نگذشته است بنده مخصوصاً خواستم توجه جناب عالی را باین نکته جلب کنم و بگویم که توجه بفرمائید که نگاهداری راه چه مشکلاتی را ایجاب میکند و از ساختنش مشکل تر است .

رئیس - آقای دکتر سید امامی

دکتر سید امامی - بفرمائید

دکتر سید امامی - بنده این لایحه را تبصره ۱- بفرمائید

موافق هستیم و يك پیشنهادی داده ام که ممکن است علاوه شود و آن فکری است که برای دو چرخه سوار ها و پیاده ها باید کرد در جاده های مهم اروپا همیشه يك جاده کوچکی برای دو چرخه سوار و پیاده هست مثلاً در این جاده حضرت عبدالعظیم اگر يك کسی بخواهد با دو چرخه برود چه باید بکند این همیشه در معرض خطر است این را می خواستم جناب آقای وزیر راه فکری بکنند حتی در تمام راهها دو راه هست یکی برای ایاب یکی ذهاب که دو چرخه سوارها و اشخاص پیاده بتوانند از آن عبور بکنند .

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - بنده موافقم

رئیس - پیشنهاد های واصله قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم تبصره ۳ ماده ۲ اضافه شود در صورتی که مهندس یا کارمندی ساختمان راه را سیتواسیون نماید و بعد معلوم شود که با تئانی بیساختار بر خلاف حقیقت گزارش داده و سیتواسیون را امضاء نموده از یکسال تا سه سال محکوم خواهد شد

مهندس اردبیلی

پیشنهاد میکنم کلمه کمک های خارجی از تبصره ۲ ماده ۲ لایحه حذف شود

دکتر بینا

پیشنهاد میکنم که اصلاح زیر در تبصره ۲ ماده ۲ لایحه قانونی احداث خطوط ارتباطی بعمل آید

جمله کمک های خارجی از تبصره ۲ ماده ۲ حذف و بجای آن جمله کمک های متفرقه ذکر شود .

صفاری

پیشنهاد میکنم که تبصره ذیل بماده ۳ اضافه شود

تبصره - در جاده های مهم و کوتاهی که بین شهرها قرار دارد راه کوچکی برای دو چرخه سواران و پیاده روها ساخته شود .

دکتر سید امامی

اردلان - بنده در ماده ۲ يك پیشنهادی کرده ام که نخواهند کرد

رئیس - پیشنهادی نیست تجدید بفرمائید

اردلان - بنده پیشنهاد کردم که بجای کمک های خارجی نوشته شود با تأمین اعتبار

رئیس - صحیح است قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در تبصره ۲ جمله از محل کمک های خارجی یا تأمین اعتبار از بودجه سالیانه نوشته شود با تأمین اعتبار

اردلان

۱۳- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز سه شنبه ۵ دستور دنباله لایحه ساختن راهها و نطق قبل از دستور (مجلس يك ربع بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت